

EKOPRZESTRZEŃ Jacek Hoffmann
80-299 Gdańsk, ul. Orfeusza 1/1
tel./fax (58)7197658, tel. 608011167
e-mail: ekogdansk@gmail.com

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA PROJEKTU DOKUMENTU „STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄGA 2020+”

Autor:

mgr Jacek Hoffmann

- *biegły nr 0011 z listy Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w zakresie ochrony przyrody (2000 r.)*
- *biegły nr 0475 z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w zakresie sporządzania prognoz skutków wpływu ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko (1998 r.)*

Gdańsk kwiecień 2014

*Zdjęcie autora na okładce
– przedstawia dolinę Srebrnego Potoku*

*Jako mieszkaniec Elbląga w latach 1975-2005
niniejsze opracowanie dedukuję:
Moim Rodzicom
Mieszkańcom Elbląga
Krajobrazom i Przyrodzie Wysoczyzny Elbląskiej
Bazantarni Elbląskiej jako „Sanktuarium” i „Wychowawcy”*

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna opracowania	3
2. Spis najważniejszych prognoz oddziaływania na środowisko	3
3. Literatura, materiały archiwalne i kartograficzne	4
4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami	6
5. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	19
6. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	20
7. Istniejący stan środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz istniejące problemy ochrony środowiska z uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie	21
7.1. Przyrodnicze konsekwencje położenia miasta Elbląg w regionie	21
7.2. Struktura użytkowania terenów	23
7.3. Struktura i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	23
7.4. Odporność środowiska przyrodniczego na degradację i zdolność do regeneracji	25
7.5. Zasoby środowiska przyrodniczego	26
7.6. Bioróżnorodność flory i fauny oraz Obszary Natura 2000	27
7.7. Zatwierdzone i projektowane formy ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym Obszary Natura 2000	28
7.8. Istniejące zagrożenia dla środowiska, krajobrazu i zdrowia ludzi	30
7.9. Zagrożenia związane z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii	34
7.10. Zagrożenia naturalne – obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych	35
7.11. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków	35
8. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	36
9. Cele i problemy ochrony środowiska w projektowanym dokumencie	37
10. Przewidywane oddziaływania, w tym na Obszary Natura 2000	42
10.1. Wprowadzenie	42
10.2. Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na Obszary Natura 2000	47
10.3. Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej	49
10.4. Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód	51
10.5. Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na korytarze ekologiczne	53
10.6. Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na pozostałe tereny	55
10.7. Wnioski dotyczące przewidywanych oddziaływań	58
11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	59
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą	59
13. Rozwiązania alternatywne	60
14. Rekomendacje i wnioski końcowe	60
15. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	61

1. Podstawa prawna opracowania

„Strategia rozwoju Elbląga 2020+” jest projektem dokumentu dla którego wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235), zwanej dalej „ustawą”.

Konieczność sporządzenia „Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Strategia rozwoju Elbląga 2020+” – określa art. 51 ust. 1 w związku z art. 46 pkt 2 ustawy.

Zgodnie z art. 53 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust.1 pkt 2 ustawy – organ opracowujący projekt dokumentu „Strategia rozwoju Elbląga 2020+” tj. Prezydent Miasta Elbląg – uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – pismo WSTE.411.10.2014.GK z dnia 21.02.2014 r.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – pismo ZNS.9082.2.8.2014.Z/AZ z dnia 10.03.2014 r.

Zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy jest zgodny z art. 51. ust. 2 pkt 1-3 oraz art. 52 ust. 1-2 ustawy.

2. Spis najważniejszych prognoz oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy w niniejszej prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już najważniejszych dokumentów powiązanych z projektem dokumentu: „Strategia rozwoju Elbląga 2020+”.

Są to następujące prognozy (kolejność alfabetyczna):

- 1) Ebel M., 2012, Prognoza oddziaływania na środowisko projektu dokumentu „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miasto Elbląg na lata 2013-2020”, Piaskowiec-Ostaszewo
- 2) Gwiaździńska M., Zaprzelski Z., 2001, Prognoza oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego woj. warmińsko-mazurskiego, Olsztyn
- 3) Grechuta B., 2009, Prognoza oddziaływania na środowisko Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Elbląga na lata 2007-2020, Pracownia Projektowa Architektury Krajobrazu i Rewaloryzacji, Gdańsk
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko Programu „Kompleksowe przeciwpowodziowe zabezpieczenie Żuław – do roku 2030”, 2010, EKOKONSULT, Gdańsk
- 5) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu krajowej strategii rozwoju regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie, CDM, Arotec Polska
- 6) Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Kraju 2020, 2011, EKOVERT FUNDEKO, Warszawa
- 7) Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, 2013, FUNDEKO KORBEL, KROK-BAŚCIUK SP.J., Warszawa
- 8) Prognoza oddziaływania na środowisko Projektu Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, 2010, INSTYTUT NA RZECZ EKOROZWOJU, ATKINS, Warszawa
- 9) Sągin P., 2009, Prognoza oddziaływania na środowisko – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – miasta Elbląg, LOCUS, Gdynia

Spis pozostałych prognoz oddziaływania na środowisko dla wybranych uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz spis prognoz oddziaływania na środowisko dla innych nieprzyjętych dokumentów znajduje się w roz. 3

3. Literatura, materiały archiwalne i kartograficzne

- 1) Demczuk A., 2011, Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany fragmentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Elbląskiego Parku Technologicznego – Modrzewina Południe w Elblągu, Elbląg
- 2) Informacja o stanie środowiska na obszarze miasta Elbląga w 2012 roku (2013), WIOŚ Olsztyn, Delegatura w Elblągu

- 3) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – załącznik do Uchwały Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (Monitor Polski z 2012 r., poz. 252)
- 4) Kondracki J., 2009, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa
- 5) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Elbląga na lata 2007-2020 – załącznik do Uchwały Nr XXII/486/2009 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 25 czerwca 2009 r., z późniejszymi uchwałami zmieniającymi
- 6) Mapa hydrograficzna 1:50 000 Arkusz Elbląg, 1986, OPGK, Poznań
- 7) Potencjalna roślinność naturalna Polski – mapa 1:300 000, IGiPZ PAN, Warszawa
- 8) Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej – załącznik do Rozporządzenia Nr 1 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2007 r. Nr 16, poz. 344)
- 9) Plan Gospodarki Odpadami dla miasta Elbląga do roku 2014 – załącznik do Uchwały Nr XXX/707/2010 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 16 września 2010 r.
- 10) Plan miasta. Elbląg 1:14 500, DAUNPOL, Warszawa
- 11) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego – załącznik do Uchwały Nr XXXIII/505/02 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 lutego 2002 r.
- 12) Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miasto Elbląg – załącznik do Uchwały Nr XIX/501/2012 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 27 listopada 2012 r.
- 13) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Elbląskiego Parku Technologicznego – Modrzewina Południe, 2006, Pracownia Ochrony Środowiska Projekt 2000, Sopot
- 14) Program Ochrony Środowiska dla miasta Elbląga do roku 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010 – załącznik Nr XXIV/591/2005 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 8 września 2005 r.
- 15) Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Elbląg – załącznik do Uchwały Nr 625/2013 Pełniącego funkcje organów Miasta Elbląg działający za Radę Miejską z dnia 18 czerwca 2013 r.
- 16) Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Elbląga na lata 2010-2032 – załącznik do Uchwały Nr XXX/707/2010 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 16 września 2010 r.

- 17) Przeglądowa mapa geomorfologiczna Polski 1: 500 000, Arkusz Gdańsk, IGiPZ PAN, Kraków
- 18) Przewoźniak M., 1989, Konflikty miasto – środowisko przyrodnicze, Przegląd Geograficzny, t. LXI, z. 1-2
- 19) Przewoźniak M., 1991, Krajobrazowy system interakcyjny strefy nadmorskiej w Polsce, UG, Gdańsk
- 20) Przewoźniak, 2002, Kształtowanie środowiska przyrodniczego miast – przykłady z regionu gdańskiego, WA PG, Gdańsk
- 21) Raport o stanie sanitarnym miasta Elbląga rok 2012, PPIS, Elbląg
- 22) Raport o stanie sanitarnym obszarów nadzorowanych przez Państwowego Granicznego Inspektora Sanitarnego w Elblągu w 2012 roku (2013), PIS, GSS-E, Elbląg
- 23) Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2012 roku (2013), Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Olsztyn
- 24) Rastrowa mapa podziału hydrograficznego Polski
- 25) Rozporządzenie Nr 8 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2006 r. Nr 20, poz. 505)
- 26) Rozporządzenie Nr 112 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2008 r. Nr 176, poz. 2580)
- 27) Sągín P., 2010, Prognoza oddziaływania na środowisko – Strategii Rozwoju Elbląga do roku 2020, LOCUS, Gdynia
- 28) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – miasto Elbląg załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXIII/825/2006 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 26 października 2006 roku oraz załączniki Nr 2a, 3a, 4a, 5a, 6a, 7a do Uchwały Nr XXVI/580/2010 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 21 stycznia 2010 roku

4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami

Projekt dokumentu „Strategia rozwoju Elbląga 2020+” składa się z głównej części tekstowej oraz z jednego załącznika.

Główna część tekstowa składa się z następujących części:

- 1) Wstęp
- 2) Wizja rozwoju miasta
- 3) Synteza diagnozy strategicznej
 - a) uwarunkowania zewnętrzne, w tym uwarunkowania europejskie i uwarunkowania krajowe
 - b) uwarunkowania wewnętrzne, w tym społeczeństwo, gospodarka, przestrzeń
- 4) Analiza SWOT/TOWS
- 5) Scenariusz rozwoju
- 6) Cele strategii – cel główny, 4 cele strategiczne, cele operacyjne i działania
- 7) Założenia realizacji strategii
- 8) Założenia monitoringu i ewaluacji
- 9) Spójność strategii Elbląga ze strategią wojewódzką
- 10) Proces budowania strategii
- 11) Źródła

Cel główny strategii to:

ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY ELBLĄGA I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO, BAZUJĄCY NA WYSOKIEJ JAKOŚCI KAPITALE LUDZKIM I INNOWACYJNOŚCI FIRM.

Realizacja celu głównego strategii będzie możliwa dzięki działaniom podjętym w ramach czterech celów strategicznych:

CEL STRATEGICZNY 1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI WYSPECJALIZOWANEJ GOSPODARKI

CEL STRATEGICZNY 2. WYSOKIEJ JAKOŚCI KAPITAŁ SPOŁECZNY

CEL STRATEGICZNY 3. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA, OPARTA O INNOWACJE

CEL STRATEGICZNY 4. INTEGRACJA ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Każdemu z celów strategicznych przyporządkowano po 3 cele operacyjne. Do każdego celu operacyjnego przewidziano kierunki działań z krótkim opisem:

CEL STRATEGICZNY 1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI WYSPECJALIZOWANEJ GOSPODARKI

Cel operacyjny 1.1. Wzrost konkurencyjności miasta poprzez inteligentne specjalizacje

W ramach tego celu operacyjnego przewiduje się następujące kierunki działań:

- ❖ **rozwój infrastruktury** – w tym kierunku, oprócz infrastruktury technicznej i komunikacyjnej służącej przedsiębiorstwom, celowe jest rozwijanie infrastruktury teleinformatycznej;
- ❖ **budowanie kultury innowacyjności i przedsiębiorczości** – promocja postaw innowacyjnych i przedsiębiorczych;
- ❖ **rozwój współpracy biznes – uczelnie – instytucje otoczenia biznesu** – w tym kierunku ważna będzie współpraca EPT (Elbląskiego Parku Technologicznego) z przedsiębiorcami; wsparcie IOB (instytucji otoczenia biznesu) w zakresie nowych technologii; instrumenty wspierania komercjalizacji wyników badań elbląskich szkół;
- ❖ **budowa systemu wspierania przedsiębiorstw**, skoncentrowanego na inteligentnych specjalizacjach, ale również uwzględniającego wszystkie firmy, które tworzą nowe miejsca pracy, instrumenty inżynierii finansowej;
- ❖ **rozwój szkolnictwa zawodowego i wyższego inżynierskiego** – obejmujący w szczególności kierunki wzmocniające inteligentne specjalizacje. Działania będą obejmowały staże, praktyki zawodowe, ewentualnie tworzenie nowych kierunków kształcenia;
- ❖ **wspieranie rozwoju inteligentnych specjalizacji** – Elbląg powinien dążyć do rozwoju funkcji centrum wzornictwa meblowego oraz centrum sportów wodnych (o znaczeniu krajowym i międzynarodowym); wykorzystanie potencjału portu elbląskiego; potrzebne będą działania związane z utworzeniem centrum;
- ❖ **wspólna promocja gospodarcza**, obejmująca różne kierunki geograficzne, zróżnicowane obszary tematyczne (turystyka, sporty wodne) oraz różne podmioty (administracja, przedsiębiorcy, otoczenie biznesu);
- ❖ **wzrost konkurencyjności miasta w dziedzinie turystyki** – stworzenie spójnego wizerunku Elbląga jako centrum regionu, uwzględniającego uwarunkowania historyczne, kulturowe, architektoniczne i przyrodnicze, koordynacja działań na rzecz rozwoju turystyki, instytucjonalizacja współpracy, usprawnienie systemu informacji turystycznej.

Cel operacyjny 1.2. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw

Ten cel operacyjny wiąże się z szeroko rozumianą innowacyjnością firm i zakłada następujące kierunki działań:

- ❖ **odbudowa idei „złotego trójkąta” dla firm z branży technologii teleinformatycznych** – będzie wymagała wspierania współpracy przedsiębiorstw ze sferą edukacyjną i naukową, a także z instytucjami otoczenia biznesu;
- ❖ **realizacja celów Regionalnej Strategii Innowacyjności Województwa Warmińsko-Mazurskiego** – w szczególności: wspieranie integracji branżowej, rozwój klastrów i inicjatyw klastrowych; rozwój systemu instytucjonalnego wsparcia innowacji (doradztwo, finansowanie, informacja); podnoszenie konkurencyjności firm (wspieranie importu potrzebnych technologii oraz pomoc w zdobywaniu rynków dla technologii wytworzonych w Elblągu);
- ❖ **rozwój bazy logistycznej;**
- ❖ **rozwój współpracy biznes – uczelnie – instytucje otoczenia biznesu** (por. cel 1.1.);
- ❖ **wspieranie rozwoju firm opartych na gospodarce niskoemisyjnej.**

Cel operacyjny 1.3. Wzrost liczby miejsc pracy

Wzrost liczby miejsc pracy powinien zagwarantować wzrost zainteresowania Elblągiem jako miejscem zamieszkania. Istotne jest, by w szczególności wzrost zatrudnienia dotyczył przedsiębiorstw konkurencyjnych na rynkach międzynarodowych. Cel będzie realizowany przez następujące kierunki działań:

- ❖ **promocja przedsiębiorczości** – obejmująca wszystkie etapy kształcenia i rozwoju zawodowego (od programów przedszkolnych do działań skierowanych do osób w podeszłym wieku);
 - ❖ **budowa systemu wspierania przedsiębiorstw** (por. cel 1.1.);
 - ❖ **rozwój wyspecjalizowanych usług** bazujących na kwalifikacjach i zasobach lokalnych;
 - ❖ **wspieranie edukacji na wysokim poziomie**, dopasowanej do potrzeb elbląskiego rynku pracy, w tym kształcenie kadr dla rozwoju turystyki; integracja działań instytucji zaangażowanych w działania na rynku pracy (wspólna strategia, współpraca w wykorzystywaniu środków z UE), zapewnienie wsparcia dla realizacji praktyk w elbląskich firmach; rozwój poradnictwa zawodowego i staży zawodowych.
-

CEL STRATEGICZNY 2. WYSOKIEJ JAKOŚCI KAPITAŁ SPOŁECZNY

Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego

Działania związane z rozwojem kapitału społecznego powinny być skoncentrowane wokół następujących kierunków:

- ❖ **budowanie kultury aktywności**; w tym edukacja obywatelska (wychowanie do życia we wspólnocie, por. cel 2.2. i 2.3.); działania na rzecz wzrostu aktywności mieszkańców w wydarzeniach lokalnych (poprzez akcje społeczne, inicjatywy lokalne, zawody sportowe czy wydarzenia kulturalne odbywające się w przestrzeni publicznej); rozwój partycypacji społecznej: informacji, konsultacji społecznych oraz współdecydowania mieszkańców – konieczne rozwiązania systemowe umożliwiające społeczeństwu uczestnictwo w życiu społeczno-gospodarczym miasta oraz w kształtowaniu kierunków jego rozwoju (inicjatywa uchwałodawcza mieszkańców);
- ❖ **budowanie wizerunku Elbląga jako miasta o silnej tożsamości lokalnej, aktywnego i otwartego**; kreowanie wizerunku na zewnątrz poprzez działania marketingowe, budowa marki Elbląga, ale także podejmowanie działań na rzecz wzmocnienia więzi mieszkańców z miastem, w tym poprzez przywracanie funkcji społecznych przestrzeni miejskiej, a w szczególności wspieranie funkcji miastotwórczych centrum m.in. poprzez rewitalizację zespolonej przestrzeni: Stare Miasto – rzeka Elbląg – Wyspa Spichrzów.

Cel operacyjny 2.2. Wzrost jakości usług publicznych

Osiągnięcie wysokiej jakości usług publicznych będzie możliwe dzięki realizacji następujących kierunków działań:

- ❖ **poprawa jakości i dostępności usług medycznych oraz opiekuńczych** – w odpowiedzi na postępujący proces starzenia się społeczeństwa szczególną opieką należy objąć osoby starsze, zarówno poprzez rozwój specjalistycznych usług medycznych (geriatrii), jak i rozwój usług opiekuńczych oraz zwiększanie dostępności do nowych technologii i rozwiązań w zakresie niebezpośrednich usług opiekuńczych (domy dziennego pobytu, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, możliwość korzystania np. z teleopieki); działania w ramach profilaktyki zdrowia na rzecz budowania zdrowego społeczeństwa; działania na rzecz zwiększenia przejrzystości i czytelności funkcjonującego systemu służby zdrowia;
- ❖ **podniesienie jakości obsługi „klienta” usług publicznych** (klientem w tym rozumieniu jest każdy odbiorca usług publicznych) poprzez następujące szczegółowe działania: rozwój

kompetencji wśród pracowników świadczących usługi publiczne (szkolenia) oraz działania na rzecz zwiększania świadomości wśród odbiorców usług; upowszechnianie e-usług publicznych (nie tylko e-administracji); działania na rzecz uproszczenia i przejrzystości procedur, standaryzacja usług publicznych; zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji usług publicznych; wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania i podnoszenia standardów infrastruktury niezbędnej do realizacji zadań publicznych; tworzenie infrastruktury oraz narzędzi do budowania sprawnej komunikacji między instytucjami, mieszkańcami oraz biznesem; budowa miejskiego systemu usług obejmującego między innymi diagnozę potrzeb oraz monitoring prowadzonych działań;

- ❖ **podniesienie jakości edukacji oraz roli szkół w kształtowaniu procesów społeczno-gospodarczych** – działania służące zwiększeniu jakości i efektywności nauczania od edukacji przedszkolnej po szkolenie zawodowe i formy edukacji ustawicznej (uniwersytet trzeciego wieku); rozwój kształcenia zawodowego uwzględniającego inteligentne specjalizacje oraz potrzeby rynku pracy (konieczny dialog z przedsiębiorcami); wychowywanie młodzieży do życia we wspólnocie, budowanie poczucia tożsamości regionalnej / lokalnej; otwarcie szkół na otoczenie – aktywne uczestnictwo w życiu społeczno-gospodarczym – kulturze, sporcie itd.;
- ❖ **bogata oferta kulturalna i sportowa** oparta na współpracy różnych instytucji (w tym organizacji pozarządowych); tworzenie możliwości rozwoju kultury i sportu dla społeczności lokalnej; promocja kultury i sportu; realizacja dużych imprez masowych będących wizytówkami miasta; aktywizacja sportowa najmłodszych; rozwój sportu szkolnego; poprawa polityki informacyjnej, w zakresie sposobów dotarcia do mieszkańców oraz w zakresie przepływu informacji między różnymi podmiotami
- ❖ **zwiększanie bezpieczeństwa publicznego**; rewitalizacja społeczna i materialna przestrzeni zaniedbanych, aktywizacja osób zagrożonych społecznym wykluczeniem, wspieranie działań skierowanych do osób zagrożonych patologiami, szczególnie dzieci; monitoring bezpieczeństwa.

Cel operacyjny 2.3. Aktywni mieszkańcy i NGO

Wysoka aktywność mieszkańców oraz organizacji pozarządowych będzie osiągnięta przez szereg działań skupionych wokół czterech kierunków:

- ❖ **tworzenie warunków infrastrukturalnych do rozwoju aktywności mieszkańców** poprzez tworzenie centrów aktywności lokalnej i integracji społecznej lub udostępnianie pomieszczeń

na cele tych inicjatyw oraz zapewnienie niezbędnej infrastruktury do ich funkcjonowania (np. wsparcie technologiczne w postaci nagłośnienia); wykorzystanie istniejących instytucji (np. szkół, ośrodków kultury itp.) do aktywizacji mieszkańców. Szczególny nacisk położony zostanie także na wzmacnianie organizatorów wolontariatu poprzez systemowe wsparcie (m.in. finansowe);

- ❖ **budowanie kultury aktywności**, w tym edukacja obywatelska (wychowanie do życia we wspólnocie, por. cel 2.1. i 2.2.); działania na rzecz wzrostu aktywności mieszkańców w wydarzeniach lokalnych (poprzez rozwój inicjatywy lokalnej, akcje społeczne, zawody sportowe czy wydarzenia kulturalne). Szczególne znaczenie przypisane zostanie kształtowaniu postaw sprzyjających rozwojowi wolontariatu oraz upowszechnianiu idei wolontariatu;
 - ❖ **promocja idei partnerstwa i współpracy** – promocja partnerstwa międzysektorowego (w tym trójsektorowych partnerstw lokalnych); włączanie organizacji pozarządowych do realizacji zadań publicznych; wspieranie tworzenia oraz funkcjonowania partnerstw i sieci w sektorze pozarządowym; wspieranie rozwoju klastrów;
 - ❖ **rozwój ekonomii społecznej** – działania na rzecz powstawania przedsiębiorstw społecznych; podnoszenie potencjału istniejących podmiotów ekonomii społecznej, ich integracja oraz wspieranie społecznej odpowiedzialności biznesu.
-

CEL STRATEGICZNY 3. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA, OPARTA O INNOWACJE

Cel operacyjny 3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

W tym celu przewiduje się następujące kierunki działań:

- ❖ **zwiększenie znaczenia komunikacji publicznej** (w tym głównie tramwajowej), w szczególności w centralnej części miasta (Śródmieściu) na rzecz minimalizacji transportu indywidualnego poprzez wprowadzenie priorytetów dla komunikacji miejskiej w ruchu drogowym (ITS);
- ❖ **rozbudowa systemu tras rowerowych**; rozumianych jako wydzielone drogi dla rowerów, pasy rowerowe w jezdniach oraz strefy ruchu uspokojonego (Tempo 30) służących komunikacji rowerowej;

- ❖ **rozbudowa komunikacji zewnętrznej miasta** (głównie w aspekcie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz połączenie z A1 poprzez S7 oraz DK22, docelowo S22);
- ❖ **przebudowa i udrożnienie głównych węzłów komunikacyjnych w mieście** – przebudowa newralgicznych punktów komunikacyjnych, skrzyżowań, niebezpiecznych odcinków dróg w mieście, budowa obwodnicy wschodniej miasta;
- ❖ **rozwój infrastruktury teleinformatycznej** (m.in. sieci szerokopasmowej) w celu wykorzystania nowoczesnych form komunikacji i intensyfikacji działań związanych z teleinformatyką;
- ❖ **zwiększenie roli transportu wodnego**, głównie poprzez wykorzystanie waloru położenia miasta przy akwenach wodnych oraz poprzez wykorzystanie istniejącej bazy Portu Morskiego w Elblągu, jak i pozostałej infrastruktury; likwidacja bariery nawigacyjnej portu morskiego poprzez budowę trasy północnej i rozbiórkę mostu w Nowakowie.

Cel operacyjny 3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego

Kierunki działań przewidziane w tym celu operacyjnym obejmują następujące zagadnienia:

- ❖ **rozwój terenów zielonych**, ochrona krajobrazu i powstrzymywanie suburbanizacji – wykorzystanie walorów krajobrazowych miasta, podniesienie jakości parków i obszarów zielonych; ochrona krajobrazu na terenach oddalonych od centrum miasta, a tym samym zahamowanie suburbanizacji (rozlewania się miasta) na rzecz rozwoju miasta do wewnątrz;
- ❖ **ochrona powietrza**, głównie poprzez promowanie gospodarki niskoemisyjnej, ekologiczne źródła energii, poprawę jakości i wykorzystania transportu publicznego oraz budowę systemu parkingów – w szczególności powiązanych z węzłami przesiadkowymi;
- ❖ **poprawa jakości wód** – poprawa gospodarki wodnej;
- ❖ **edukacja ekologiczna** – jako niezbędny element wszystkich działań realizowanych w zakresie ochrony środowiska
- ❖ **ochrona przed hałasem** - poprzez zapobieganie powstawaniu hałasu w środowisku i obniżanie jego poziomu tam, gdzie jest to konieczne.

Cel operacyjny 3.3. Poprawa infrastruktury technicznej

W przypadku tego celu realizowane będą kierunki działań związane z infrastrukturą techniczną, jak również społeczną:

- ❖ **rozwój** (budowa i przebudowa) **infrastruktury liniowej** – sieci kanalizacyjne, deszczowe, ciepłownicze (w szczególności na obszarach nieposiadających ww. infrastruktury oraz na nowych obszarach inwestycyjnych), ochrona przeciwpowodziowa;
 - ❖ **tworzenie przyjaznej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej** – w szczególności: budynki rekreacyjne – park wodny, obiekty służby zdrowia oraz edukacji;
 - ❖ **rozbudowa systemu obiektów mieszkalnych** (mieszkalnictwo socjalne, komunalne, wspólnotowe, spółdzielcze) oraz działania infrastrukturalne związane z szeroko pojętą rewitalizacją (rozumianą jako proces przemian infrastrukturalnych i społecznych).
-

CEL STRATEGICZNY 4. INTEGRACJA ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Cel operacyjny 4.1. Współpraca ponadregionalna

W tym celu kierunki działań dotyczą zarówno kwestii powiązań komunikacyjnych, jak i wymiany doświadczeń i współpracy na rzecz innowacyjności. W szczególności obejmują:

- ❖ **rozwój infrastruktury usprawniającej współpracę ponadregionalną** – w szczególności dotyczy to komunikacji drogowej (dróg ekspresowych S7 i S22, połączenia z A1), komunikacji i transportu wodnego (rozwój portu w Elblągu, poprawa dostępności do portu od strony lądu i wody, zniesienie barier nawigacyjnych, pogłębienie torów wodnych, przebudowa dróg i mostów), transportu kolejowego (linie kolejowe E-65 i 204) szlaków rowerowych (sieć szlaków o znaczeniu ponadregionalnym, Trasa Rowerowa Polski Wschodniej) oraz infrastruktury granicznej (rozbudowa morskiego przejścia granicznego i budowa terminalu masowego dla odpraw statków handlowych w Elblągu, włączenie morskich przejść granicznych w MRG, rozwój turystyki wodnej, poszerzenie zakresu kontroli w ramach wymiany handlowej), por. cel 1.1. i 3.1.;
- ❖ **współpracę na rzecz rozwoju innowacji i gospodarki**, wzajemna wymiana doświadczeń, systematyczna współpraca międzyuczelniana (na poziomie krajowym i międzynarodowym) uwzględniająca m.in. wspólne projekty naukowo-badawcze, wymiany kadr i studentów, rozwój współpracy nauka – biznes – instytucje otoczenia biznesu, por. cel 1.1., 1.2., 2.2. i 2.3.;
- ❖ **promocję idei współpracy i partnerstwa** – poprzez upowszechnianie przykładów dobrych praktyk w zakresie współpracy ponadregionalnej, por. cel 2.3.;

- ❖ **współpraca międzynarodowa** – uczestnictwo w instytucjach i inicjatywach międzynarodowych w rejonie Morza Bałtyckiego, ze szczególnym wyróżnieniem „Euroregionu Bałtyk”; współpraca z partnerami zagranicznymi ze szczególnym uwzględnieniem Kaliningradu i partnerów z terenu obwodu kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej, wsparcie dla promocji elbląskich przedsiębiorców na rynkach zagranicznych (por. cel 1.1.); budowa wizerunku miasta i regionu za granicą (por. cel 2.1.).

Cel operacyjny 4.2. Rozwój sektora turystyki

Sektor turystyczny w Elblągu i jego otoczeniu można uznać za jeden z najlepiej integrujących problemy, cele i interesy licznych instytucji. W celu tym przewiduje się realizację następujących kierunków działań:

- ❖ **stworzenie i promocja produktu turystycznego Elbląga i regionu elbląskiego**; opartego na synergii potencjałów poszczególnych części regionu pod względem walorów przyrodniczych, historycznych, architektonicznych i kulturowych, por. cel 1.1., 2.1.; uporządkowanie szlaków turystycznych na terenie miasta i regionu;
- ❖ **ochrona unikalnych walorów środowiska przyrodniczego** jako podstawy do rozwoju turystyki; poprawa stanu środowiska w sytuacji jego degradacji; poprawa jakości wód Zalewu Wiślanego, ochrona powietrza oraz terenów zielonych, por. cel 3.2.;
- ❖ **kształcenie kadr dla sektora turystycznego** (kompleksowy charakter – język, obsługa ruchu turystycznego), por. cel 1.1., 1.3. i 2.2.

Cel operacyjny 4.3. Wspólne przedsięwzięcia społeczno-gospodarcze

Kierunki działań przewidziane w tym celu operacyjnym, to:

- ❖ **budowanie wizerunku Elbląga jako miasta aktywnego, przedsiębiorczego i otwartego** m.in. poprzez organizację dużych przedsięwzięć społeczno-gospodarczych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym (np. konferencji dot. rynku pracy i innowacji, targów innowacji, masowych imprez kulturalnych i sportowych itd.), por. cel 2.1.;
- ❖ **wspólna promocja gospodarcza** obejmująca różne kierunki geograficzne (np. Rosja), zróżnicowane obszary tematyczne (turystyka, sporty wodne) oraz różne podmioty (administracja, przedsiębiorcy, otoczenie biznesu), wspólny udział na targach (szczególnie związanych z innowacjami), por. cel 1.1.;

- ❖ **budowanie kultury komunikacji, porozumienia i partnerstwa** między aktorami życia społeczno-gospodarczego w ramach EOF; upowszechnianie kultury konsultacji i informacji, por. cel 2.1., 2.3.

Załącznik do strategii przedstawia w postaci tabelarycznej (poniżej) **24 priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne**, które powiązane są z działaniami w ramach celów operacyjnych.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Cel operacyjny	Działanie
1.	Budowa bocznic kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu	3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	zwiększenie roli transportu wodnego
2.	Budowa drogi powiatowej klasy G – obwodnicy wschodniej miasta Elbląg	3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	przebudowa i udrożnienie głównych węzłów komunikacyjnych w mieście
3.	Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu	3.3. Poprawa infrastruktury technicznej	rozwój (budowa i przebudowa) infrastruktury liniowej
4.	Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym	3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	zwiększenie roli transportu wodnego
		4.1. Współpraca ponadregionalna	rozwój infrastruktury usprawniającej współpracę ponadregionalną
5.	Budowa nowego nadbrzeża przy ul. Radoskiej wraz z przedłużeniem terminala składowo-przeładunkowego	3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	zwiększenie roli transportu wodnego
6.	Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg	3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	zwiększenie roli transportu wodnego
7.	Budowa trakcji tramwajowej w ciągu ulic Gen. Grot-Roweckiego, Armii Krajowej i 12 Lutego w Elblągu wraz z zakupem nowych wagonów oraz modernizacją bazy zajezdniowej	3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	zwiększenie znaczenia komunikacji publicznej
8.	Centrum Diagnozowania Zawodowych Uzdolnień Młodzieży	1.3. Wzrost liczby miejsc pracy	wspieranie edukacji na wysokim poziomie
9.	Centrum Doskonalenia Kompetencji Administracji	2.2. Wzrost jakości usług publicznych	podniesienie jakości obsługi „klienta” usług publicznych

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU DOKUMENTU „STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄGA 2020+”*

10.	Centrum Wdrażania i Jakości dla MŚP i sektora edukacji	1.1. Wzrost konkurencyjności miasta poprzez inteligentne specjalizacje	budowa systemu wspierania przedsiębiorstw
		2.2. Wzrost jakości usług publicznych	podniesienie jakości edukacji oraz roli szkół w kształtowaniu procesów społeczno-gospodarczych
11.	Cyfrowe centrum informacji Zalewu Wiślanego i rzeki Elbląg	4.2. Rozwój sektora turystyki	ochrona unikalnych walorów środowiska przyrodniczego
12.	Elbląskie Centrum Integracji Społecznej	2.3. Aktywni mieszkańcy i NGO	tworzenie warunków infrastrukturalnych do rozwoju aktywności mieszkańców
13.	Miejska sieć przestrzeni parkowo-rekreacyjnych: od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymoncką do Parku Leśnego Bażantarnia oraz park Modrzewie	3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego	rozwój terenów zielonych
14.	Modernizacja sieci ciepłowniczej EPEC (w Elblągu), w tym sieci przesyłowych, likwidacja grupowych węzłów ciepłowniczych, budowa układów odpylania.	3.3. Poprawa infrastruktury technicznej	rozwój (budowa i przebudowa) infrastruktury liniowej
15.	Przebudowa zabezpieczenia przeciwpowodziowego lewego brzegu rzeki Elbląg w Elblągu	3.3. Poprawa infrastruktury technicznej	rozwój (budowa i przebudowa) infrastruktury liniowej
16.	Rewitalizacja otwartego kąpieliska miejskiego/ budowa centrum sportu i rekreacji	3.3. Poprawa infrastruktury technicznej	tworzenie przyjaznej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej
17.	Budowa bloku operacyjnego przy Elbląskim Szpitalu Specjalistycznym z Przychodnią	3.3. Poprawa infrastruktury technicznej	tworzenie przyjaznej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej
18.	Rewitalizacja obszaru Starego Miasta	2.1. Budowanie kapitału społecznego	budowanie wizerunku Elbląga jako miasta o silnej tożsamości lokalnej, aktywnego i otwartego
19.	Rewitalizacja Wyspy Spichrzów.	2.1. Budowanie kapitału społecznego	budowanie wizerunku Elbląga jako miasta o silnej tożsamości lokalnej, aktywnego i otwartego
20.	Zagospodarowanie terenów powojско-	1.1. Wzrost konkure-	rozwój infrastruktury

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU DOKUMENTU „STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄGA 2020+”*

	wych przy ulicy Lotniczej na potrzeby przedsiębiorców.	rencyjności miasta poprzez inteligentne specjalizacje	
21.	Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego o nowe funkcje biurowe, laboratoryjne i produkcyjne	1.1. Wzrost konkurencyjności miasta poprzez inteligentne specjalizacje	rozwój współpracy biznes – uczelnie – instytucje otoczenia biznesu
22.	Skomunikowanie dzielnicy przemysłowo-mieszkaniowej Zatorze z drogą wojewódzką nr 500 oraz 503	3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	przebudowa i udrożnienie głównych węzłów komunikacyjnych w mieście
23.	Centrum Powiadamiania Ratunkowego	2.2. Wzrost jakości usług publicznych	poprawa jakości i dostępności usług medycznych oraz opiekuńczych
24.	Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących	2.2. Wzrost jakości usług publicznych	podniesienie jakości edukacji oraz roli szkół w kształtowaniu procesów społeczno-gospodarczych
		1.1. Wzrost konkurencyjności miasta poprzez inteligentne specjalizacje	budowanie kultury innowacyjności i przedsiębiorczości

Projekt dokumentu „Strategia rozwoju Elbląga 2020+” powiązany jest ze „Strategią Europa 2020” oraz z przyjętymi następującymi dokumentami na poziomie kraju, województwa warmińsko-mazurskiego, regionu i Elbląga:

- 1) Strategia Rozwoju Kraju 2020 – przyjęta 25 września 2012 r. przez Radę Ministrów
- 2) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie – przyjęta 13 lipca 2010 r. przez Radę Ministrów
- 3) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – przyjęta 13 grudnia 2011 r. przez Radę Ministrów
- 4) Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 – przyjęta Uchwałą Nr XXVIII/553/13 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 czerwca 2013 r.
- 5) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego – przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/505/02 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 lutego 2002 r.

- 6) Program „Kompleksowe przeciwpowodziowe zabezpieczenie Żuław – do roku 2030” - zatwierdzony w maju 2010 r. przez Ministra Środowiska
- 7) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – miasta Elbląg, uchwalonego Uchwałą Nr XXXIII/825/2006 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 26 października 2006 roku, zmienioną Uchwałą Nr XXVI/580/2010 z dnia 21 stycznia 2010 roku
- 8) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Elbląga na lata 2007-2020 – przyjęty Uchwałą Nr XXII/486/2009 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 25 czerwca 2009 r., z późniejszymi uchwałami zmieniającymi
- 9) Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miasto Elbląg na lata 2013-2020 – przyjęty Uchwałą Nr XIX/501/2012 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 27 listopada 2012 r.

5. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Zakres i stopień szczegółowości prognozy wynika z art. 51. ust. 2 pkt 1-3 oraz art. 52 ust. 1-2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235) oraz z:

- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie – pismo WSTE.411.10.2014.GK z dnia 21.02.2014 r.
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie z Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym – pismo ZNS.9082.2.8.2014.Z/AZ z dnia 10.03.2014 r.

Niniejszą prognozę oparto na analizie i ocenie planowanych działań (wraz z priorytetowymi przedsięwzięciami strategicznymi) w ramach danego celu operacyjnego przyporządkowanemu określone celowi strategicznemu – w kontekście ich przewidywanego oddziaływania stan środowiska, stan sanitarny, przyrodę, krajobraz i zabytki w podziale odnoszącym się do przewidywanego oddziaływania na Obszary Natura 2000, na Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej, na Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód, na korytarze ekologiczne, na pozostałe tereny (poza wyżej wymienionymi). Ocenę przewidywanego oddziaływania dokonano w postaci tabelarycznej, gdzie z jednej strony znalazły się przewidywane od-

działania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne, negatywne, a z drugiej strony przewidywane oddziaływania na poszczególne elementy środowiska (wraz z uwzględnieniem zależności pomiędzy nimi): na różnorodność biologiczną, na ludzi, na zwierzęta, na rośliny, na wodę, na powietrze, na powierzchnię ziemi, na krajobraz, na klimat, na zasoby naturalne, na zabytki, na dobra materialne. Ocenę przewidywanego oddziaływania określono w skali trójstopniowej: przewidywany brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie), przewidywane pozytywne oddziaływanie, przewidywane negatywne oddziaływanie.

W prognozie uwzględniono informacje z innych prognoz oddziaływania na środowisko, a także literaturę, zdjęcia lotnicze i satelitarne, materiały archiwalne i kartograficzne oraz rozpoznanie terenowe z kwietnia 2014 r. Wykorzystano również znajomość środowiska przyrodniczego i krajobrazu miasta – autora niniejszej prognozy, który był mieszkańcem Elbląga w latach 1975 – 2005.

Wykorzystano metody: macierzy interakcji, indukcyjno-opisową i analogii środowiskowych (przestrzenno-czasowych).

6. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Proponuje się przeprowadzanie analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu w kontekście jego wpływu na środowisko, krajobraz, przyrodę, ludzi i zabytki – alternatywnie co roku lub raz na 4 lata w powiązaniu z monitoringiem samej „Strategii rozwoju Elbląga 2020+”, która według rozdziału „Założenia monitoringu i ewaluacji” ma być prowadzona w formie rocznych raportów z realizacji strategii oraz raportów ewaluacyjnych planowanych w 2018 r. i w 2022 r.

Jako bardziej racjonalne proponuje się przeprowadzenie analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu raz na 4 lata tj. w 2018 r. i 2022 r. w kontekście ich rzeczywistego oddziaływania na stan środowiska, stan sanitarny, przyrodę, krajobraz i zabytki – w podziale odnoszącym się do stwierdzonego oddziaływania na Obszary Natura 2000, na Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej, na Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód, na korytarze ekologiczne, na pozostałe tereny (poza wyżej wymienionymi). Analizę dokonano by w postaci tabelarycznej w której z jednej strony tabeli byłyby poszczególne działania (wraz z priorytetowymi przedsięwzięciami strategicznymi) w ramach danego celu ope-

racyjnego przyporządkowanemu określonej celowi strategicznemu, a z drugiej strony elementy środowiska (wraz z uwzględnieniem zależności pomiędzy nimi) wymienione poniżej na które określone działania strategii miały wpływ obojętny (brak oddziaływania), pozytywny, negatywny. W tabeli byłyby określony wpływ na następujące elementy środowiska (wraz z uwzględnieniem zależności pomiędzy nimi): na różnorodność biologiczną, na ludzi, na zwierzęta, na rośliny, na wodę, na powietrze, na powierzchnię ziemi, na krajobraz, na klimat, na zasoby naturalne, na zabytki, na dobra materialne.

7. Istniejący stan środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz istniejące problemy ochrony środowiska z uwzględnieniem obszarów podlegających ochronie

7.1. Przyrodnicze konsekwencje wynikające z położenia miasta Elbląg w regionie

Miasto Elbląg o powierzchni 7 952 ha i liczbie ludności 123 659 mieszkańców (*dane GUS wg stanu na 31 grudnia 2012 r. wg faktycznego miejsca zamieszkania*) położone jest:

- na styku dwóch mezoregionów fizycznogeograficznych – Wysoczyzny Elbląskiej (wraz z jej strefą krawędziową) i Żuław Wiślanych (mikroregion Żuławy Elbląskie)
- w zlewisku Zalewu Wiślanego w tym
 - w dorzeczu rzeki Elbląg (z Kanałem Miejskim wokół Wyspy Spichrzów)
 - ze zlewnią Kumieli (z Jez. Goplenica i z Jez. Stare) wraz ze zlewnią Srebrnego Potoku
 - ze zlewnią Babicy
 - ze zlewnia Terkawki
 - ze zlewnią Dopływu z polderu Nowe Pole
 - ze zlewnią Fiszewki wraz ze zlewnią Dopływu z polderu Fiszewka „F”
 - w dorzeczu cieków wpływających bezpośrednio do Zalewu Wiślanego – Dynówka i Rubianka wraz z Dopływem z polderu Rubno „1”, Dąbrówka (Jagódka), Kamionka, Kamienica
 - w dorzeczu rzeki Nogat ze zlewnią Kanału Jagiellońskiego wraz ze zlewnią Dopływu z polderu Fiszewka „S”
- częściowo w strefie nadmorskiej – dotyczy części żuławskiej tj. wzdłuż i na zachód od rzeki Elbląg

- częściowo w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią tj. część żuławska położona wzdłuż rzeki Elbląg, szczególnie w wyniku cofki spowodowanej spiętrzeniami sztormowymi od strony Zalewu Wiślanego
- częściowo (wschodnia, północno-wschodnia i północna część miasta) w Parku Krajobrazowym Wysoczyzna Elbląska wraz otuliną (północna i wschodnia część miasta)
- częściowo (północna i wschodnia część miasta) w Obszarze Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód, którego granica w większości pokrywa się z otuliną Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej.

Niewielki fragment w granicach administracyjnych miasta na północ od Próchnika położony jest w granicach Obszaru Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty „Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej” PLH280029.

Przez północną część Elbląga przebiega korytarz migracyjny ptaków, ciągnący się wzdłuż wybrzeża morskiego od Zatoki Botnickiej do Gibraltaru zwany szlakiem skandynawsko – iberyjski.

Przez północną i wschodnią część obszaru Elbląga przebiega wg danych GDOŚ lądowy korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym i krajowym, łączący Zalew Wiślany i Jezioro Druzno.

Korytarz ekologiczny rzeki Elbląg ma ważne znaczenie jako trasa wędrówek ryb dwuśrodowiskowych.

Lokalne korytarze ekologiczne i ciągi ekologiczne przebiegają przede wszystkim wzdłuż cieków.

Elbląg położony w sąsiedztwie następujących Obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody i obszarów chronionego krajobrazu:

- Obszar Natura 2000 – Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków „Zalew Wiślany” PLB280010
- Obszar Natura 2000 – Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Jezioro Druzno PLB280013
- Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” PLH280007
- Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty Ostoja (Jezioro) Druzno PLH280028
- faunistyczny rezerwat przyrody „Jezioro Druzno”, gdzie przedmiotem ochrony jest ostoja ptactwa wodno-błotnego i piękny lokalny krajobraz

- faunistyczny rezerwat przyrody „Zatoka Elbląska”, gdzie przedmiotem ochrony jest ostoja ptactwa wodnego
- Obszar Chronionego Krajobraz Wysoczyzny Elbląskiej – Wschód
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Druzno.

7.2. Struktura użytkowania terenów

Struktura użytkowania terenów według stanu na 1.01. 2013 r. w obszarze miasta Elbląg o powierzchni 7 952 ha – na podstawie danych z Departamentu Gospodarki Nieruchomościami i Geodezji Urzędu Miejskiego w Elblągu – przedstawia się następująco:

Użytkowanie terenów	Udział w ogólnej powierzchni
Użytki rolne	31,96 %
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	29,40 %
Tereny komunikacyjne	8,54 %
Tereny mieszkaniowe	8,07 %
Tereny przemysłowe	4,08 %
Inne tereny zabudowane	5,07 %
Zurbanizowane tereny niezabudowane	3,35 %
Tereny wypoczynkowe	1,63 %
Grunty pod wodami	1,40 %
Nieużytki	1,18 %
Tereny różne	5,31 %

7.3. Struktura i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

W strukturze środowiska przyrodniczego Elbląga dominują następujące typy środowiska przyrodniczego:

- wysoczyzna morenowa falista z terenami zabudowanymi i zurbanizowanymi, w podłożu oprócz sztucznych nasypów również z glinami i piaskami gliniastymi; materia dostarczana

jest z atmosfery i sztucznie przez człowieka; dominuje tu odpływ wody przez system kanalizacji deszczowej; charakterystyczna jest tu duża emisja ciepła;

- wysoczyzna morenowa falista z roślinnością zmienną pól uprawnych z glebami brunatnymi w podłożu z glinami i piaskami gliniastymi; materia dostarczana jest z atmosfery oraz z terenów wyżej położonych; dominuje spływ powierzchniowy wody i jej parowanie oraz przepływ materii ku terenom niżej położonym; energia słoneczna akumulowana jest głównie w roślinach i w glebie
- wysoczyzna morenowa falista ze zbiorowiskami leśnymi z glebami brunatnymi w podłożu z glinami i piaskami gliniastymi; materia dostarczana jest z atmosfery oraz z terenów wyżej położonych; dominuje spływ powierzchniowy wody i jej parowanie oraz przepływ materii ku terenom niżej położonym; energia słoneczna akumulowana jest w masie biotycznej roślinności.

Mniejszą powierzchnię zajmuje:

- równina akumulacyjna w części żuławskiej z rzeką Elbląg, kanałami (pompowymi, podstawowymi i szczegółowymi), Wyspą Spichrzów i Kanałem Miejskim, terenami depresyjnymi do 1,3 m poniżej poziomu morza, terenami przydepresyjnymi, w podłożu z madami ciężkimi i średnimi o małej przepuszczalności dla wody, z płytko zalegającymi wodami gruntowymi 0-2 m p.p.t., z dużą wilgotnością powietrza, z częstymi mgłami (zwłaszcza wiosną i jesienią); stworzony został przez człowieka układ polderów i stacji pomp; występują tu tereny zabudowane oraz roślinność zmienna pól uprawnych; dominuje parowanie wody z powierzchni ziemi i roślin uprawnych (w okresie wegetacyjnym); występuje akumulacja materii w systemie melioracyjnym i jej częściowy odpływ; energia słoneczna akumulowana jest głównie w roślinach uprawnych, wodzie i w glebie.

Dużą mniejszą powierzchnię zajmują:

- stoki i krawędzie erozyjne wzdłuż cieków w części wysoczyznowej
- wąwozy i inne formy dolinne w części wysoczyznowej z ciekami – Kumiela (z Jez. Goplenica i z Jez. Stare), Srebrny Potok, Babica, Terkawka, Dynówka, Rubianka, Dąbrówka (Jagódka), Kamionka, Kamienica
- wierzchowiny wysoczyzny morenowej z kulminacjami Góry Chrobrego 92 m n.p.m., Gęsiej Góry 65,3 m n.p.m., Belweder 123, 9 m n.p.m oraz innymi znacznie wyższymi bez nazwy koło Krasnego Lasu i Próchnika i o wys. maksymalnej 193,2 m n.p.m.

- dna zagłębień wytopiskowych w części wysoczyznowej – z wodami powierzchniowymi, torfowiskami i mokradłami, ze zbiorowiskami łąkowymi, zaroślowymi, szuwarowymi i leśnymi; w podłożu występują utwory torfowe i mułowo-torfowe; dopływ materii następuje z terenów wyżej położonych; dominuje tu akumulacja materii i retencja wody.

Różnica wysokości w granicach miasta Elbląga pomiędzy najniższej a najwyższej położonym miejscem wynosi aż 194, 5 m.

Klimat Elbląga jest zmienny i zależy od cyrkulacji powietrza nad miastem znajdującym się okresowo w strefie wpływów morskich lub kontynentalnych. Na Żuławach Elbląskich przeważa klimat bałtycki, natomiast na Wysoczyźnie Elbląskiej klimat lądowy pojezierza. Jesienią i zimą przeważają wiatry z kierunku południowo-wschodniego, a w lecie z kierunku północno-zachodniego. Szczególnie niekorzystnymi warunkami klimatycznymi charakteryzują się obszary miasta położone nad rzeką Elbląg oraz śródmieście, gdzie występują mgły, duża wilgotność powietrza oraz okresowo zaleganie mas chłodnego powietrza.

7.4. Oporność środowiska przyrodniczego na degradację i zdolność do regeneracji

Najmniej odporne na degradację i o małej zdolności do regeneracji w mieście Elblągu są następujące tereny:

- 1) stoki i krawędzie erozyjne wzdłuż cieków w części wysoczyznowej – ze względu na procesy erozji wodnej
- 2) dna zagłębień wytopiskowych w części wysoczyznowej – może występować tu akumulacja zanieczyszczeń płynnych, stałych i gazowych z terenów wyżej położonych; występują wody powierzchniowe lub płytkie wody gruntowe; dodatkowo w wyniku nadmiernego odwodnienia następuje przyspieszona degradacja gleb organicznych – torfowych i mułowo-torfowych, w tym nadmierne zmurszenie i wyraźne pogorszenie ich właściwości retencyjnych
- 3) w części żuławskiej – kanały pompowe, kanały podstawowe i kanały szczegółowe – ze względu na małą zdolność do samooczyszczania oraz łatwą akumulację zanieczyszczeń stałych, płynnych i gazowych z terenów wyżej położonych
- 4) w części żuławskiej rzeka Elbląg - poziom wód w rzece uzależniony jest od dopływu z dorzecza oraz stanu wody Zalewu Wiślanego; przy silnych wiatrach z kierunku północnego i północno-wschodniego występuje cofka; zmiany kierunku przepływu wód w rzece powodują

duże wahania zasolenia oraz resedymencję osadów dennych.; rzeka Elbląg ma charakter rzeki nizinnej i skanalizowanej, który decydują o stanie czystości oraz intensywności procesów samooczyszczania (minimalny spadek, mały przepływ, a czasami jego brak, postępująca eutrofizacja powodująca zarastanie dna i brzegów oraz duża ilość osadów dennych); nieznaczna wielkość przepływu dużych mas wody nie jest zdolna oczyścić dna rzeki z osadów oraz natlenić wodę w warstwie przydennej; wskutek tego osad ulega fermentacji beztlenowej, powstające gazy wprowadzają osad w ruch, następuje rozkład substancji organicznej i w konsekwencji okresowe deficyty tlenowe.

7.5. Zasoby środowiska przyrodniczego

Najważniejsze zasoby środowiska przyrodniczego miasta Elbląg są następujące:

- a) lasy, w tym lasy ochronne – o bardzo dużych, dużych i średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji oraz o dużym i średnim potencjale retencji wody; bardzo duża, duża i średnia bioróżnorodność
- b) wody powierzchniowe – o dużym i średnich potencjałach faunistycznych i florystycznych; duże i średnie potencjały retencji wody; średnia bioróżnorodność
- c) zadrzewienia i zakrzewienia – o średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza oraz o średnim potencjale retencji wody; średnia bioróżnorodność
- d) tereny podmokłe z szuwarami i zaroślami – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym
- e) łąki wilgotne i łąki świeże z płytkimi wodami gruntowymi, z glebami torfowymi i mułowotorfowymi – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu, regeneracji powietrza i retencji wody; duża i średnia bioróżnorodność
- f) roślinność parków – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i retencji wody; duża i średnia bioróżnorodność
- g) pomniki przyrody – uznanych zostało 75 pomników przyrody, w tym pojedyncze drzewa, grupy drzew i głązy
- h) korytarze ekologiczne i trasy migracyjne zwierząt
- a) tereny rolnicze z gruntami w klasach bonitacyjnych II, III, IV – gleby o bardzo dużym, dużym i średnim potencjale rolniczym;
- b) walory krajobrazowe – szczególnie w Parku Krajobrazowym Wysoczyzna Elbląska i Obszarze Chronionego Krajobrazu Wysoczyzna Elbląska - Zachód

- c) udokumentowane złoża kopalin – złoża „Dębica” surowców ilastych, bez możliwości eksploatacji.

7.6. Bioróżnorodność flory i fauny oraz Obszary Natura 2000

Bioróżnorodność północnej, północno-wschodniej i wschodniej części miasta Elbląg jest bardzo duża i duża – czego wyrazem są:

- Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty „Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej” PLH280029.
- Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej.

Pozostałe tereny miasta charakteryzują się średnią i małą bioróżnorodnością.

Na podstawie „Natura 2000 – Standardowy Formularz Danych” przedstawiono poniżej bioróżnorodność Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty „Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej” PLH280029.

Wartością przyrodniczą obszaru "Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej" jest ukształtowanie terenu i położenie. Głębokie, silnie powcinane doliny erozyjne z licznymi źródłami zasilającymi czyste strumienie o charakterze górskich potoków są ostoją rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Głównymi zbiorowiskami budującymi lasy są buczyny, występujące tu w pełnej zmienności siedliskowej. Rosnące tu drzewostany bukowe na wielu powierzchniach zachowały charakter niemalże lasów naturalnych. Duże wysokości względne i wysoki stopień nachylenia zboczy znacznie utrudniają w tym terenie gospodarkę leśną a nawet ją całkowicie wykluczają. Ograniczona działalność człowieka sprawiła, że zbiorowiska te charakteryzują się różnowiekowym drzewostanem, występowaniem licznych powierzchni ze starodrzewem bukowym i dużą ilością nagromadzonego martwego drewna o różnym stopniu rozkładu. Fakt ten potwierdzają badania lichenologiczne przeprowadzone w latach 2001-2004 z wykorzystaniem porostów - wskaźników dobrze zachowanych zbiorowisk leśnych świadczących o ich ciągłości ekologicznej.

Drugim bardzo ważnym elementem przyrodniczym na tym obszarze jest występowanie roślin górskich i podgórskich. Spośród występujących w dolinach erozyjnych siedlisk wymienionych w Załączniku I na szczególną uwagę zasługuje zespół podgórskiego łągu jesionowego *Carici remote-Fraxinetum*. Zespół ten w Polsce występuje na trzech obszarach: sudeckim, karpaczkim i niżowym. Zbiorowisko to jest rzadkie na terenie Pomorza Gdańskiego, a w Polsce północ-

no-wschodniej nie było nigdy podawane. Zespół ten wykształca się tu w małych okrajkach, wokół cieków wodnych, u podnóża większych wzniesień, względnie na płaskich progach zboczy, z których wycieka woda.

Fauna „Dolin Erozyjnych Wysoczyzny Elbląskiej” jest bardzo zróżnicowana, odnajdujemy tu gatunki spotykane zarówno na niżu, podgórskie i górskie. Jest to możliwe dzięki znacznym różnicom wysokości jak i specyficznemu mikroklimatowi tego terenu.

Bardzo ciekawą grupą występującą na obszarze „Dolin Erozyjnych Wysoczyzny Elbląskiej” są ssaki. Stwierdzono obecność 43 gatunków, w tym 25 to gatunki chronione. Żyją tu między innymi: wydra, popielica, orzesznica oraz wilk.

Wykazano również 5 gatunków gadów i 13 gatunków płazów, w tym gatunki podlegające ochronie prawnej, takie jak: żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny, padalec zwyczajny, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, rzekotka drzewna, grzebiuszka ziemna, żaba trawna i ropucha szara.

W strumieniach, z uwagi na ich wielkość, nie ma zbyt wiele gatunków ryb, jednak ze względu na ich górski charakter i połączenie z Zalewem Wiślanym spotykamy tutaj chronione gatunki takie jak minog strumieniowy i koza.

Najliczniejszą w gatunki grupą zamieszkującą „Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej” są owady w trakcie rocznych badań stwierdzono ponad 300 gatunków owadów.

Szczególnie interesująca jest występująca awifauna w „Dolinach Erozyjnych Wysoczyzny Elbląskiej” podobnie jak w Parku Krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej.

W granicach Parku Krajobrazowego Wysoczyzna Elbląska występuje prawie 190 gatunków ptaków, w tym 112 to gatunki ptaków gniazdujących. Spośród licznych gatunków gniazdujących i odwiedzających na uwagę zasługują: bielik, trzmielojad, jastrząb, krogulec, orlik krzykliwy, rybołów, myszołów włochaty, żuraw, bocian czarny, ohar, siniak, zimorodek, dzięcioł zielony i pliszka górską.

7.7. Zatwierdzone i proponowane formy ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym Obszary Natura 2000

Zatwierdzone i proponowane formy ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w obszarze miasta Elbląg są następujące:

- 1) **Park Krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej** (wschodnia, północno-wschodnia i północna część miasta) – gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 8 Wojewody Warmiń-

sko-Mazurskiego z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2006 r. Nr 20, poz. 505) oraz Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej – załącznik do Rozporządzenia Nr 1 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2007 r. Nr 16, poz. 344)

- 2) **otulina Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej**, która ma zabezpieczać Park przed zagrożeniami zewnętrznymi – o czym mowa jest w Rozporządzeniu Nr 8 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2006 r. Nr 20, poz. 505)
- 3) **Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód** (północna i wschodnia część miasta), którego granica w większości pokrywa się z otuliną Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej – gdzie obowiązują ustalenia Rozporządzenia Nr 112 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2008 r. Nr 176, poz. 2580)
- 4) **Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty „Doliny Erozyjne Wysoczyzny Elbląskiej” PLH280029**; obowiązywać będą ustalenia planu ochrony, po jego ustanowieniu w drodze rozporządzenia przez Ministra Środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ochrony cennych siedlisk przyrodniczych
- 5) **pomniki przyrody** – uznanych zostało 75 pomników przyrody, w tym pojedyncze drzewa, grupy drzew i głązy
- 6) **proponowany rezerwat przyrody „Dolina Kamienicy”**
- 7) **proponowane 4 użytki ekologiczne wokół Próchnika**
- 8) **korytarze ekologiczne i trasy migracyjne zwierząt**
- 9) **las chronione**
- 10) **ostoje zagrożonych i ginących gatunków w lasach**
- 11) **ujęcia wód podziemnych – z terenami ochrony pośredniej i bezpośredniej.**

Elbląg położony w sąsiedztwie następujących Obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody i obszarów chronionego krajobrazu:

- Obszar Natura 2000 – Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków „Zalew Wiślany” PLB280010
- Obszar Natura 2000 – Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Jezioro Druzno PLB280013

- Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” PLH280007
- Obszar Natura 2000 o znaczeniu dla Wspólnoty Ostoja (Jezioro) Druzno PLH280028
- faunistyczny rezerwat przyrody „Jezioro Druzno”, gdzie przedmiotem ochrony jest ostoja ptactwa wodno-błotnego i piękny lokalny krajobraz
- faunistyczny rezerwat przyrody „Zatoka Elbląska”, gdzie przedmiotem ochrony jest ostoja ptactwa wodnego
- Obszar Chronionego Krajobraz Wysoczyzny Elbląskiej – Wschód
- Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Druzno.

7.8. Istniejące zagrożenia dla środowiska, krajobrazu i zdrowia ludzi

Najważniejsze zagrożenia środowiskowe zostały wymienione poniżej.

1) HAŁAS

Z analizy stanu akustycznego z „Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Elbląg” z czerwca 2013 r. wynika, że źródłem hałasu, którego uciążliwość jest odczuwalna przez największą grupę mieszkańców miasta jest **hałas drogowy**. Obszary najbardziej narażone na hałas drogowy wyodrębnione na podstawie „Mapy Akustycznej miasta Elbląg” i dotyczą 24 odcinków ulic.

Według danych WIOŚ obszarami o szczególnie dużym zagrożeniu ponadnormatywnym poziomem hałasu są rejonu położone przy następujących odcinkach ulic:

- Aleja Józefa Piłsudskiego od ul. Królewieckiej do ul. Wiślickiej
- ul. Królewiecka na odcinkach od ul. T. Kościuszki do ul. Smolnej
- Aleja Grunwaldzka na odcinku od Ronda Kaliningrad do ul. Polnej
- ul. Robotnicza na odcinku od ul. Pionierskiej do ul. Browarnej
- tereny przy ul. Dębowej i Klonowej (hałas drogowy od S7).

Istotne obszary przekroczeń znajdują się również na obszarach zabudowy mieszkaniowej w otoczeniu ulic Płk. Dąbka, Hetmańskiej, Żeromskiego, Bema, Kościuszki, Ogólnej, Browarnej i Rawskiej.

Według danych WIOŚ zagrożenie hałasem przemysłowym ma charakter lokalny i obejmuje swym zasięgiem jedynie niewielkie obszary zabudowy mieszkaniowej sąsiadujące bezpośrednio z obiektem będącym źródłem emisji hałasu. W 2012 roku badania poziomu dźwięku emitowanego do środowiska wykonano w 11 podmiotach. W czterech przypadkach

wystąpiło przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku w porze nocnej, w trzech w porze dziennej.

Nie stwierdzono istotnych obszarów przekroczeń dla hałasu kolejowego i tramwajowego.

2) ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Największymi antropogenicznymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Elblągu są: źródła zorganizowane emitujące zanieczyszczenia w czasie procesów energetycznego spalania paliw oraz paleniska i kotłownie indywidualnych systemów grzewczych budynków. W mniejszym stopniu na stan zanieczyszczenia powietrza ma wpływ emisja ze środków transportu samochodowego i z przemysłowych procesów technologicznych. Zanieczyszczenia powietrza powstają również w procesach oczyszczania ścieków oraz przy składowaniu i kompostowaniu odpadów. Zanieczyszczeniem powietrza jest również możliwość pylenia azbestu z dachów eternitowych części zabudowy.

Według danych WIOŚ w 2012 roku z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie Elbląga do powietrza wyemitowano ogółem:

- Pył ogółem - 157 Mg
- Dwutlenek siarki (SO₂) - 1209 Mg
- Tlenek węgla (CO) - 110Mg
- Tlenki azotu (NO_x) w przeliczeniu na NO₂ - 668 Mg.

Według danych WIOŚ porównując wielkości emisji w latach 2012 i 2011 odnotowano wzrost emisji tlenków azotu o 8,3% (wzrost emisji NO₂ z Energii Kogeneracji o 43 Mg). Pozostałe zanieczyszczenia wykazywały nieznaczną tendencję spadkową:

- tlenku węgla o 12% (spadek emisji z ALSTOM Power Sp. z o.o. o 20 Mg)
- dwutlenek siarki o 2,6%,
- pyły ogółem o 1,3%.

Według danych WIOŚ podobnie do lat ubiegłych najwięksi emitenci na terenie miasta to wytwórcy energii elektrycznej i ciepłej - ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. i Elbląskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., których udział w emisji ogółem wynosi 95,6% w dwutlenku siarki, 94,2% w tlenkach azotu oraz 85,5% w tlenku węgla i pyłach ogółem.

Według danych WIOŚ w 2012 roku procentowy udział podstawowych zanieczyszczeń, pochodzących z wymienionych podmiotów, w emisji ogólnej wyniósł: 85,5% zanieczyszczeń pyłowych i 94,5 % zanieczyszczeń gazowych.

Według danych WIOŚ na terenie Elbląga największy udział w emisji CO₂ do powietrza posiada:

- Energa Kogeneracja Sp. z o.o., (ok. 88 % emisji ogółem),
- Emisja z Elbląskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej (8,6% emisji ogółem).

W stosunku do roku 2011 emisja CO₂ wzrosła o 4%.

Według WIOŚ klasyfikacja strefy miasto Elbląg w zakresie oceny jakości powietrza przedstawiała się następująco:

- ⇒ **A** ze względu na stężenia zanieczyszczeń: SO₂, NO₂, CO, benzenu, O₃, PM_{2,5}, PM₁₀, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu w pyłe PM₁₀, które nie przekraczały wartości dopuszczalnych pod kątem ochrony zdrowia,
- ⇒ **D2** ze względu na przekroczenia wartości celu długoterminowego ozonu pod kątem ochrony zdrowia,
- ⇒ **C** ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀.

Główne przyczyny wystąpienia przekroczeń związane są z niską jakością paliw spalanych w zbyt niskiej temperaturze (przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu).

3) ZANIECZYSZCZENIA WÓD

Według danych WIOŚ najbardziej znaczącą presję na jakość wód **rzeki Elbląg**, wywiera ładunek zawarty w ściekach odprowadzanych z mechaniczno-biologicznej oczyszczalni w Elblągu, z której w 2012 roku odpływało 22 550 m³/d. Ponadto odprowadzane są oczyszczone ścieki technologiczne w ilości 147,22 m³/d, wody pochłonicze w ilości 33371 m³/d oraz mieszanina wód opadowych, popłucznych i pochłoniczych w ilości 58,28 m³/d z Energii Kogeneracji Sp. z o.o. w Elblągu, wody pochłonicze z Alstom Power Sp. o.o. w Elblągu w ilości 243,44 m³/d, wody pochłonicze z Odlewni Elzamech w Elblągu – 445,65 m³/d. Ponadto do rzeki Danówki, będącej dopływem rzeki Elbląg, odprowadzane są także ścieki socjalno-bytowe z PPHU Patrex w Elblągu w ilości około 2 m³/d.

Rzeka Elbląg w dniu 31. maja 2012 r. została zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi w postaci filmu olejowego.

Według danych WIOŚ z 2012 r. w oparciu o uzyskane wyniki badań, elementów biologicznych i fizykochemicznych oraz uwzględniając elementy hydromorfologiczne, stan ekologiczny jednolitej części wód (jcw) „rzeki Elbląg od Młynówki do ujścia wraz z jez. Druzno” oceniono jako zły. Ocena spełnienia wymogów jakości wód dla obszarów chronionych wykazała, że zarówno dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszcze-

niami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (OWO, fosforany), jak i dla wód przeznaczonych do bytowania ryb (fosfor og., całkowity chlor pozostały) – wymogi nie zostały spełnione. Stan chemiczny oceniono jako poniżej dobrego. Stan jednolitej części wód oceniono jako zły ze względu na zły stan ekologiczny, zły stan chemiczny oraz niedotrzymanie wymogów określonych dla obszarów chronionych.

Rzeka Kumiela jest odbiornikiem ścieków z mechaniczno – biologicznej oczyszczalni Nadleśnictwa w Elblągu w ilości 0,5 m³/d. Rzeka jest również odbiornikiem wód opadowych z terenu miasta, a na odcinku ujściowym znajduje się wylot awaryjny z przepompowni ścieków z osiedla mieszkaniowego Zatorze. Do Srebrnego Potoku (dopływ Kumieli) do 15.07.2013 roku były odprowadzane ścieki z mechaniczno-biologicznej oczyszczalni w Stobojach w ilości 6,55 m³/d.

Rzeka Kumiela w dniu 7 maja 2012 r. została zanieczyszczona substancjami ropopochodnymi w postaci filmu olejowego.

Według danych WIOŚ z 2012 r. w oparciu o uzyskane wyniki badań elementów biologicznych i fizykochemicznych oraz elementy hydromorfologiczne – oceniono potencjał ekologiczny jednolitej części wód „rzeki Kumiela” jako dobry i powyżej dobrego. Wymagania dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych zostały spełnione. Nie wykonano klasyfikacji stanu jednolitej części wód „rzeki Kumiela” z uwagi na brak oceny stanu chemicznego.

4) POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Do głównych źródeł emisji pola elektromagnetycznego na terenie miasta Elbląga zalicza się:

- napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV i stacje transformatorowe 110/15 kV
- obiekty radiokomunikacyjne, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowych
- obiekty radiolokacyjne.

Wartość dopuszczalna poziomu pól elektromagnetycznych o częstotliwościach objętych monitoringiem wynosi 7 V/m. Okresowe badania poziomów pól prowadzi wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

Według WIOŚ w 2012 roku na terenie Elbląga wykonano pomiary poziomu pól elektromagnetycznych w 6 punktach pomiarowych przy ulicach Karowa, Odrodzenia, Korczaka, Skrzydlata/Lotnicza, Monte Casino, Sadowa. W żadnym z punktów pomiarowych, objętych badaniem w 2012 roku nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej. Wszystkie zmierzone wartości składowej elektrycznej pól elektromagnetycznych kształtowały się na niskim poziomie. Najwyższy zmierzony poziom stanowił ok. 6 % poziomu dopuszczalnego.

W latach 2010 – 2012, zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2010 – 2012”, pomiary poziomów promieniowania elektromagnetycznego w Elblągu przeprowadzono we wszystkich planowanych 15 punktach pomiarowych. Najwyższą wartość 1,22 V/m (co stanowiło 17,4% poziomu dopuszczalnego) stwierdzono w 2010 roku w punkcie zlokalizowanym przy ul. Częstochowskiej.

5) ZAGROŻENIA DLA KRAJOBRAZU

Zagrożeniami dla krajobrazu są przede wszystkim:

- dzikie wyrobiska
- dzikie wysypiska odpadów.
- napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV; w mniejszym stopniu napowietrzne linie elektroenergetyczne 15 kV
- presja inwestycyjna na tereny cenne krajobrazowo.

7.9. Zagrożenia związane z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii

Na terenie miasta Elbląg nie występują zakłady o zwiększonym ani o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii dotyczy:

- stacji i baz paliw – potencjalne zagrożenie wybuchem
- transportu samochodowego – paliw i związków chemicznych
- transportu kolejowego – paliw i związków chemicznych
- gazociągów – potencjalne zagrożenie wybuchem.

7.10. Zagrożenia naturalne – obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych

Obszar szczególnego zagrożenia powodzią położony jest wzdłuż rzeki Elbląg i związany jest z cofką spowodowaną spiętrzeniami sztormowymi od strony Zalewu Wiślanego.

Potencjalnie zagrożone powodzią lub podtopieniami są tereny zlokalizowane wzdłuż cieków spływających z Wysoczyzny Elbląskiej. Powódź lub podtopienia mogą wystąpić tam szczególnie w okresie deszczy nawalnych.

W Elblągu nie zinventaryzowano obszarów osuwania się mas ziemnych. Potencjalne zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych dotyczy stoków i krawędzi erozyjnych wzdłuż cieków spływających z Wysoczyzny Elbląskiej.

7.11. Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków

Historyczne i kulturowe wartości miasta to przede wszystkim:

- historyczne obszary i zespoły urbanistyczne
- historyczne ciągi komunikacyjne
- historyczne zespoły zabudowy
- historyczne zespoły zieleni i cmentarze.

Z terenu Elbląga w wojewódzkim rejestrze zabytków znajdują się 132 obiekty i zespoły przestrzenne.

W strefie peryferyjnej Elbląga – szczególna wartość kulturową posiadają:

- układ ruralistyczny Próchnika
- Bażantarnia – proponowana jako park kulturowy.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – miasto Elbląg określono strefy ochrony konserwatorskiej historycznych układów i zespołów:

- strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej
- strefa „B” ochrony konserwatorskiej
- strefa „K” konserwatorskiej ochrony krajobrazu
- strefa „E” konserwatorskiej ochrony krajobrazu
- strefa „W” ścisłej ochrony archeologicznej

- strefa „OW” obserwacji archeologicznej.

8. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Potencjalne główne tendencje przyszłości będą następujące:

- powiększenie się powierzchni terenów utwardzonych o przyspieszonym odpływie powierzchniowym w systemie kanalizacji deszczowej
- możliwy wzrost hałasu drogowego i motoryzacyjnych zanieczyszczeń powietrza
- możliwa poprawa stanu czystości wód powierzchniowych
- zwiększenie masy wytwarzanych odpadów komunalnych, w tym niebezpiecznych
- postępująca selektywna zbiórka odpadów komunalnych połączona z ich odzyskiem
- wzrost zagrożenia powodziowego na Żuławach Elbląskich – w związku z prognozowanym wzrostem poziomu Morza Bałtyckiego i Zalewu Wiślanego o 50-60 cm w ciągu następnych 100 lat.

W mieście Elbląg na występujących siedliskach po ustaniu oddziaływań człowieka pojawiłyby się następujące zbiorowiska potencjalnej roślinności naturalnej:

- w części wysoczyznowej
 - grąd subatlantycki bukowo-dębowo-grabowy, postać pomorska żyzna
 - żyzna buczyna niżowa
 - ols środkowoeuropejski
 - niżowe łągi olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodo-gruntowych
- w części żuławskiej
 - niżowe nadrzeczne łągi jesionowo-wiązowe.

Z ekologicznego punktu widzenia przy wprowadzaniu nowych drzew i krzewów – należy brać pod uwagę wymienione powyżej zbiorowiska.

9. Cele i problemy ochrony środowiska w projektowanym dokumencie

Cele i problemy ochrony środowiska w projekcie dokumentu „Strategia rozwoju Elbląga 2020+” są następujące:

CEL STRATEGICZNY 1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI WYSPECJALIZOWANEJ GOSPODARKI

Cel operacyjny 1.2. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw

Działania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

- ❖ **wspieranie rozwoju firm opartych na gospodarce niskoemisyjnej.**

CEL STRATEGICZNY 2. WYSOKIEJ JAKOŚCI KAPITAŁ SPOŁECZNY

Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego

Działania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

- ❖ **budowanie wizerunku Elbląga jako miasta o silnej tożsamości lokalnej, aktywnego i otwartego;** kreowanie wizerunku na zewnątrz poprzez działania marketingowe, budowa marki Elbląga, ale także podejmowanie działań na rzecz wzmocnienia więzi mieszkańców z miastem, w tym poprzez przywracanie funkcji społecznych przestrzeni miejskiej, a w szczególności wspieranie funkcji miastotwórczych centrum m.in. poprzez rewitalizację zespolonej przestrzeni: Stare Miasto – rzeka Elbląg – Wyspa Spichrzów.

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

Nr 18 Rewitalizacja obszaru Starego Miasta;

Nr 19 Rewitalizacja Wyspy Spichrzów.

CEL STRATEGICZNY 3. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA, OPARTA O INNOWACJE

Cel operacyjny 3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

Działania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

- ❖ **zwiększenie znaczenia komunikacji publicznej** (w tym głównie tramwajowej), w szczególności w centralnej części miasta (Śródmieściu) na rzecz minimalizacji transportu indywidualnego poprzez wprowadzenie priorytetów dla komunikacji miejskiej w ruchu drogowym (ITS).

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 7 Budowa trakcji tramwajowej w ciągu ulic Gen. Grotta-Roweckiego, Armii Krajowej i 12 Lutego w Elblągu wraz z zakupem nowych wagonów oraz modernizacją bazy zajezdniowej.

- ❖ **rozbudowa systemu tras rowerowych**; rozumianych jako wydzielone drogi dla rowerów, pasy rowerowe w jezdniach oraz strefy ruchu uspokojonego (Tempo 30) służących komunikacji rowerowej;
- ❖ **rozbudowa komunikacji zewnętrznej miasta** (głównie w aspekcie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz połączenie z A1 poprzez S7 oraz DK22, docelowo S22);
- ❖ **przebudowa i udroźnienie głównych węzłów komunikacyjnych w mieście** – przebudowa newralgicznych punktów komunikacyjnych, skrzyżowań, niebezpiecznych odcinków dróg w mieście, budowa obwodnicy wschodniej miasta.

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

Nr 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – obwodnicy wschodniej miasta Elbląg;

Nr 22 Skomunikowanie dzielnicy przemysłowo-mieszkaniowej Zatorze z drogą wojewódzką nr 500 oraz 503.

- ❖ **zwiększenie roli transportu wodnego**, głównie poprzez wykorzystanie waloru położenia miasta przy akwenach wodnych oraz poprzez wykorzystanie istniejącej bazy Portu Morskiego w Elblągu, jak i pozostałej infrastruktury; likwidacja bariery nawigacyjnej portu morskiego poprzez budowę trasy północnej i rozbiórkę mostu w Nowakowie.

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

Nr 1 Budowa bocznic kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu;

Nr 4 Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym;

Nr 5 Budowa nowego nadbrzeża przy ul. Radomskiej wraz z przedłużeniem terminala składowo-przeładunkowego;

Nr 6 Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg.

Cel operacyjny 3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego

Działania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

❖ **rozwój terenów zielonych**, ochrona krajobrazu i powstrzymywanie suburbanizacji – wykorzystanie walorów krajobrazowych miasta, podniesienie jakości parków i obszarów zielonych; ochrona krajobrazu na terenach oddalonych od centrum miasta, a tym samym zahamowanie suburbanizacji (rozlewania się miasta) na rzecz rozwoju miasta do wewnątrz.

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

Nr 13 Miejska sieć przestrzeni parkowo–rekreacyjnych: od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymoncką do Parku Leśnego Bażantarnia oraz park Modrzewie.

❖ **ochrona powietrza**, głównie poprzez promowanie gospodarki niskoemisyjnej, ekologiczne źródła energii, poprawę jakości i wykorzystania transportu publicznego oraz budowę systemu parkingów – w szczególności powiązanych z węzłami przesiadkowymi;

❖ **poprawa jakości wód** – poprawa gospodarki wodnej;

❖ **edukacja ekologiczna** – jako niezbędny element wszystkich działań realizowanych w zakresie ochrony środowiska;

❖ **ochrona przed hałasem** - poprzez zapobieganie powstawaniu hałasu w środowisku i obniżanie jego poziomu tam, gdzie jest to konieczne.

Cel operacyjny 3.3. Poprawa infrastruktury technicznej

Działania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

❖ **rozwój** (budowa i przebudowa) **infrastruktury liniowej** – sieci kanalizacyjne, deszczowe, ciepłownicze (w szczególności na obszarach nieposiadających ww. infrastruktury oraz na nowych obszarach inwestycyjnych), ochrona przeciwpowodziowa.

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

Nr 3 Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu;

Nr 14 Modernizacja sieci ciepłowniczej EPEC (w Elblągu), w tym sieci przesyłowych, likwidacja grupowych węzłów ciepłowniczych, budowa układów odpylania;

Nr 15 Przebudowa zabezpieczenia przeciwpowodziowego lewego brzegu rzeki Elbląg w Elblągu.

- ❖ **tworzenie przyjaznej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej** – w szczególności: budynki rekreacyjne – park wodny, obiekty służby zdrowia oraz edukacji;

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

Nr 16 Rewitalizacja otwartego kąpieliska miejskiego/budowa centrum sportu i rekreacji.

- ❖ **rozbudowa systemu obiektów mieszkalnych** (mieszkalnictwo socjalne, komunalne, wspólnotowe, spółdzielcze) oraz działania infrastrukturalne związane z szeroko pojętą rewitalizacją (rozumianą jako proces przemian infrastrukturalnych i społecznych).

CEL STRATEGICZNY 4. INTEGRACJA ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Cel operacyjny 4.1. Współpraca ponadregionalna

Działania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

- ❖ **rozwój infrastruktury usprawniającej współpracę ponadregionalną** – w szczególności dotyczy to komunikacji drogowej (dróg ekspresowych S7 i S22, połączenia z A1), komunikacji i transportu wodnego (rozwój portu w Elblągu, poprawa dostępności do portu od strony łądu i wody, zniesienie barier nawigacyjnych, pogłębienie torów wodnych, przebudowa dróg i mostów), transportu kolejowego (linie kolejowe E-65 i 204) szlaków rowerowych (sieć szlaków o znaczeniu ponadregionalnym, Trasa Rowerowa Polski Wschodniej) oraz infrastruktury granicznej (rozbudowa morskiego przejścia granicznego i budowa terminalu masowego dla odpraw statków handlowych w Elblągu, włączenie morskich przejść granicznych w MRG, rozwój turystyki wodnej, poszerzenie zakresu kontroli w ramach wymiany handlowej).

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

Nr 4 Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym.

Cel operacyjny 4.2. Rozwój sektora turystyki

Działania związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

- ❖ **stworzenie i promocja produktu turystycznego Elbląga i regionu elbląskiego**; opartego na synergii potencjałów poszczególnych części regionu pod względem walorów przyrodniczych, historycznych, architektonicznych i kulturowych; uporządkowanie szlaków turystycznych na terenie miasta i regionu;
- ❖ **ochrona unikalnych walorów środowiska przyrodniczego** jako podstawy do rozwoju turystyki; poprawa stanu środowiska w sytuacji jego degradacji; poprawa jakości wód Zalewu Wiślanego, ochrona powietrza oraz terenów zielonych.

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną środowiska lub mogące mieć wpływ na stan środowiska i stan sanitarny:

Nr 11 Cyfrowe centrum informacji Zalewu Wiślanego i rzeki Elbląg.

Cele i problemy ochrony środowiska w projekcie dokumentu nawiązują do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, tzn. zachowują zgodność z konwencjami, dyrektywami, ustawami, politykami i strategiami, w których mowa jest o ochronie środowiska.

10. Przewidywane oddziaływania, w tym na Obszary Natura 2000

10.1. Wprowadzenie

Niniejszą prognozę oparto na analizie i ocenie planowanych działań (wraz z priorytetowymi przedsięwzięciami strategicznymi) w ramach danego celu operacyjnego przyporządkowanemu określone celowi strategicznemu – w kontekście ich przewidywanego oddziaływania stan środowiska, stan sanitarny, przyrodę, krajobraz i zabytki w podziale odnoszącym się do przewidywanego oddziaływania na Obszary Natura 2000, na Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej, na Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód, na korytarze ekologiczne, na pozostałe tereny (poza wyżej wymienionymi). Ocenę przewidywanego oddziaływania dokonano w postaci tabelarycznej, gdzie z jednej strony znalazły się przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne, negatywne, a z drugiej strony przewidywane oddziaływania na poszczególne elementy środowiska (wraz z uwzględnieniem zależności pomiędzy nimi): na różnorodność biologiczną, na ludzi, na zwierzęta, na rośliny, na wodę, na powietrze, na powierzchnię ziemi, na krajobraz, na klimat, na zasoby naturalne, na zabytki, na dobra materialne. Ocenę przewidywanego oddziaływania określono w skali trójstopniowej: przewidywany brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie), przewidywane pozytywne oddziaływanie i przewidywane negatywne oddziaływanie.

Dla celów niniejszej prognozy działaniom przyporządkowano numery. Przedstawiono to poniżej, rezygnując ze szczegółowych opisów działań, gdyż znajdują się one w roz. 4 niniejszej prognozy oraz w projekcie dokumentu „Strategia rozwoju Elbląga 2020+”. Przy danych działaniach wskazano priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne z załącznika do projektu dokumentu.

CEL STRATEGICZNY 1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI WYSPECJALIZOWANEJ GOSPODARKI

Cel operacyjny 1.1. Wzrost konkurencyjności miasta poprzez inteligentne specjalizacje

Działania:

1. rozwój infrastruktury

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 20 Zagospodarowanie terenów powojkowych przy ulicy Lotniczej na potrzeby przedsiębiorców

2. budowanie kultury innowacyjności i przedsiębiorczości

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 24 Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących

3. rozwój współpracy biznes – uczelnie – instytucje otoczenia biznesu

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 21 Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego o nowe funkcje biurowe, laboratoryjne i produkcyjne

4. budowa systemu wspierania przedsiębiorstw

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 10 Centrum Wdrażania i Jakości dla MŚP i sektora edukacji

5. rozwój szkolnictwa zawodowego i wyższego inżynierskiego

6. wspieranie rozwoju inteligentnych specjalizacji

7. wspólna promocja gospodarcza

8. wzrost konkurencyjności miasta w dziedzinie turystyki.

Cel operacyjny 1.2. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw

Działania:

1. odbudowa idei „złotego trójkąta” dla firm z branży technologii teleinformatycznych
2. realizacja celów Regionalnej Strategii Innowacyjności Województwa Warmińsko-Mazurskiego
3. rozwój bazy logistycznej
4. rozwój współpracy biznes – uczelnie – instytucje otoczenia biznesu
5. wspieranie rozwoju firm opartych na gospodarce niskoemisyjnej.

Cel operacyjny 1.3. Wzrost liczby miejsc pracy

1. promocja przedsiębiorczości
2. budowa systemu wspierania przedsiębiorstw
3. rozwój wyspecjalizowanych usług
4. wspieranie edukacji na wysokim poziomie.

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 8 Centrum Diagnozowania Zawodowych Uzdolnień Młodzieży.

CEL STRATEGICZNY 2. WYSOKIEJ JAKOŚCI KAPITAŁ SPOŁECZNY

Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego

Działania:

1. budowanie kultury aktywności
2. budowanie wizerunku Elbląga jako miasta o silnej tożsamości lokalnej, aktywnego i otwartego.

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 18 Rewitalizacja obszaru Starego Miasta

Nr 19 Rewitalizacja Wyspy Spichrzów.

Cel operacyjny 2.2. Wzrost jakości usług publicznych

Działania:

1. poprawa jakości i dostępności usług medycznych oraz opiekuńczych

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 23 Centrum Powiadamiania Ratunkowego

2. podniesienie jakości obsługi „klienta” usług publicznych

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 9 Centrum Doskonalenia Kompetencji Administracji

3. podniesienie jakości edukacji oraz roli szkół w kształtowaniu procesów społeczno-gospodarczych

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 10 Centrum Wdrażania i Jakości dla MŚP i sektora edukacji

Nr 24 Akademicki Zespół Szkół Ogólnokształcących

4. bogata oferta kulturalna i sportowa

5. zwiększanie bezpieczeństwa publicznego.

Cel operacyjny 2.3. Aktywni mieszkańcy i NGO

Działania:

1. tworzenie warunków infrastrukturalnych do rozwoju aktywności mieszkańców

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 12 Elbląskie Centrum Integracji Społecznej

2. budowanie kultury aktywności

3. promocja idei partnerstwa i współpracy

4. rozwój ekonomii społecznej.

CEL STRATEGICZNY 3. NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA, OPARTA O INNOWACJE

Cel operacyjny 3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

Działania:

1. zwiększenie znaczenia komunikacji publicznej

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 7 Budowa trójki tramwajowej w ciągu ulic Gen. Grotta-Roweckiego, Armii Krajowej i 12 Lutego w Elblągu wraz z zakupem nowych wagonów oraz modernizacją bazy zajezdniowej.

2. rozbudowa systemu tras rowerowych

3. rozbudowa komunikacji zewnętrznej miasta

4. przebudowa i udrożnienie głównych węzłów komunikacyjnych w mieście

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – obwodnicy wschodniej miasta Elbląg

Nr 22 Skomunikowanie dzielnicy przemysłowo-mieszkaniowej Zatorze z drogą wojewódzką nr 500 oraz 503

5. rozwój infrastruktury teleinformatycznej

6. zwiększenie roli transportu wodnego

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 1 Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu

Nr 4 Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym

Nr 5 Budowa nowego nadbrzeża przy ul. Radomskiej wraz z przedłużeniem terminala składowo-przeładunkowego

Nr 6 Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg.

Cel operacyjny 3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego

Działania:

1. rozwój terenów zielonych

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 13 Miejska sieć przestrzeni parkowo–rekreacyjnych: od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymoncką do Parku Leśnego Bażantarnia oraz park Modrzewie

2. ochrona powietrza

3. poprawa jakości wód

4. edukacja ekologiczna

5. ochrona przed hałasem.

Cel operacyjny 3.3. Poprawa infrastruktury technicznej

Działania:

1. rozwój (budowa i przebudowa) infrastruktury liniowej

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 3 Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu

Nr 14 Modernizacja sieci ciepłowniczej EPEC (w Elblągu), w tym sieci przesyłowych, likwidacja grupowych węzłów ciepłowniczych, budowa układów odpylania

Nr 15 Przebudowa zabezpieczenia przeciwpowodziowego lewego brzegu rzeki Elbląg w Elblągu

2. tworzenie przyjaznej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 16 Rewitalizacja otwartego kąpieliska miejskiego / budowa centrum sportu i rekreacji

Nr 17 Budowa bloku operacyjnego przy Elbląskim Szpitalu Specjalistycznym z Przychodnią

3. rozbudowa systemu obiektów mieszkalnych z rewitalizacją (rozumianą jako proces przemian infrastrukturalnych i społecznych).

CEL STRATEGICZNY 4. INTEGRACJA ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Cel operacyjny 4.1. Współpraca ponadregionalna

Działania:

1. rozwój infrastruktury usprawniającej współpracę ponadregionalną

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 4 Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym

2. współpracę na rzecz rozwoju innowacji i gospodarki

3. promocję idei współpracy i partnerstwa

4. współpraca międzynarodowa.

Cel operacyjny 4.2. Rozwój sektora turystyki

Działania:

- 1. stworzenie i promocja produktu turystycznego Elbląga i regionu elbląskiego**
- 2. ochrona unikalnych walorów środowiska przyrodniczego**

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne:

Nr 11 Cyfrowe centrum informacji Zalewu Wiślanego i rzeki Elbląg

- 3. kształcenie kadr dla sektora turystycznego.**

Cel operacyjny 4.3. Wspólne przedsięwzięcia społeczno-gospodarcze

Działania:

- 1. budowanie wizerunku Elbląga jako miasta aktywnego, przedsiębiorczego i otwartego**
- 2. wspólna promocja gospodarcza**
- 3. budowanie kultury komunikacji, porozumienia i partnerstwa.**

10.2. Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na Obszary Natura 2000

Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na Obszary Natura 2000											
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	Stale	chwilowe	pozytywne	negatywne
na różnorodność biologiczną											
ludzi											
zwierzęta											
rośliny											
wodę											
powietrze											
powierzchnię ziemi											
krajobraz											
klimat											
zasoby naturalne											
zabytki											
dobra materialne											

(pusta kratka) przewidywany brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie)

P przewidywane pozytywne oddziaływanie

N przewidywane negatywne oddziaływanie

Przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływania) projektu dokumentu na Obszary Natura 2000 tzn. brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych na Obszary Natura 2000. Nie nastąpi pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone Obszary Natura 2000. Nie zaistnieje negatywny wpływ na gatunki, dla których

ochrony zostały wyznaczone Obszary Natura 2000. Nie nastąpi pogorszenie integralności Obszarów Natura 2000 i ich powiązań z innymi obszarami chronionymi.

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU DOKUMENTU „STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄGA 2020+”*

(pusta kratka) przewidywany brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie)

P przewidywane pozytywne oddziaływanie

N przewidywane negatywne oddziaływanie

Działania – przewiduje się pozytywne oddziaływanie:

1.2.5. wspieranie rozwoju firm opartych na gospodarce niskoemisyjnej

3.2.2. ochrona powietrza

3.2.3. poprawa jakości wód

3.2.4. edukacja ekologiczna

3.3.1. rozwój (budowa i przebudowa) infrastruktury liniowej

4.2.1. stworzenie i promocja produktu turystycznego Elbląga i regionu elbląskiego

4.2.2. ochrona unikalnych walorów środowiska przyrodniczego

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne – przewiduje się pozytywne oddziaływanie

3 Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU DOKUMENTU „STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄGA 2020+”*

dobra materialne											
------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pusta kratka) przewidywany brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie)

P przewidywane pozytywne oddziaływanie

N przewidywane negatywne oddziaływanie

Działania – przewidywane pozytywne oddziaływanie

3.1.4. przebudowa i udrożnienie głównych węzłów w mieście

3.2.2. ochrona powietrza

3.2.3. poprawa jakości wód

3.2.4. edukacja ekologiczna

3.3.1. rozwój (budowa i przebudowa) infrastruktury technicznej

4.2.1. stworzenie i promocja produktu turystycznego Elbląga i regionu elbląskiego

4.2.2. ochrona unikalnych walorów środowiska przyrodniczego

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne – przewidywane pozytywne oddziaływanie

2 Budowa drogi powiatowej klasy G – obwodnicy wschodniej miasta Elbląg – w wariantcie ul. Rawska – ul. Łęczyczka – tunel – nowy odcinek – płn. ul. Kościuszki- płn. ul. Królewiecka

3 Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu

10.5. Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na korytarze ekologiczne

Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na korytarze ekologiczne											
na	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
różnorodność biologiczną		P 3.2.4.								P 3.2.4.	
ludzi											
zwierzęta		P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.2.4.		P 2.1.2. 18, 19 3.2.3.			P 2.1.2. 18, 19 3.2.3.	P 2.1.2. 18, 19 3.2.3.		P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.2.4.	
rośliny		P 3.2.4.								P 3.2.4.	
wodę	P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.3.1. 3 4.2.2. 11	P 3.2.4. 4.2.2. 11		P 2.1.2. 18, 19 3.3.1. 3 4.2.2. 11			P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.3.1. 3 4.2.2. 11	P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.3.1. 3 4.2.2. 11		P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3 4.2.2. 11	
powietrze		P 3.2.4.								P 3.2.4.	
powierzchnię ziemi		P 3.2.4.								P 3.2.4.	
krajobraz	P 2.1.2. 18, 19	P 3.2.4.		P 2.1.2. 18, 19			P 2.1.2. 18, 19	P 2.1.2. 18, 19		P 2.1.2. 18, 19 3.2.4.	
klimat											
zasoby naturalne											
zabytki											
dobry materiał											

(pusta kratka) przewidywany brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie)

P przewidywane pozytywne oddziaływanie

N przewidywane negatywne oddziaływanie

Działania – przewidywane pozytywne oddziaływanie:

2.1.2 budowanie wizerunku Elbląga jako miasta o silnej tożsamości lokalnej, aktywnego i otwartego

3.2.3. poprawa jakości wód

3.2.4. edukacja ekologiczna

3.3.1. rozwój (budowa i przebudowa) infrastruktury liniowej

4.2.2. ochrona unikalnych walorów środowiska przyrodniczego

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne – przewidywane pozytywne oddziaływanie:

18 Rewitalizacja obszaru Starego Miasta

19 Rewitalizacja Wyspy Spichrzów

3 Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu

11 Cyfrowe centrum informacji Zalewu Wiślanego i rzeki Elbląg

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU DOKUMENTU „STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄGA 2020+”*

10.6. Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na pozostałe tereny

Przewidywane oddziaływania projektu dokumentu – na pozostałe tereny											
na	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
różnorodność biologiczną		P 3.2.4.								P 3.2.4.	
ludzi	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.3. 3.2.5. 3.3.1. 3,14,15 3.3.2. 16 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3,14,15 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.3. 3.3.1. 3,14,15 4.1.1. 4 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.3. 3.3.1. 3,14,15 3.3.2. 16 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.			P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.3. 3.3.1. 3,14,15 3.3.2. 16 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.3. 3.3.1. 3,14,15 3.3.2. 16 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.		P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.2.5. 3.3.1. 3,14,15 3.3.1. 3,14,15 3.3.2. 16 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	
zwierzęta		P 3.2.4.								P 3.2.4.	
rośliny		P 3.2.4.								P 3.2.4.	
wodę	P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.3.1. 3 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.2.	P 3.2.4. 4.2.2. 11		P 2.1.2. 18, 19 3.3.1 3 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.2. 11			P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.3.1. 3 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.3.1. 3 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.2.		P 2.1.2. 18, 19 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3 3.3.2. 16 3.3.3.	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA PROJEKTU DOKUMENTU „STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄGA 2020+”

	11						11	11		4.2.2. 11	
powietrze	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.5. 3.3.1. 14 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.4. 3.3.1. 14 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.3.1. 14 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.3.1. 14 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.			P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.3.1. 14 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.3.1. 14 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.		P 2.1.2. 18, 19 3.1.1. 7 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 2,22 3.1.6. 1,4,5,6 3.2.1. 13 3.2.2. 3.2.5. 3.2.4. 3.3.1. 14 3.3.3. 4.1.1. 4 4.2.2.	
powierzchnię ziemi		P 3.2.4.								P 3.2.4.	
krajobraz	P 2.1.2. 18, 19 3.2.1. 13 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.1. 4.2.2.	P 3.2.4. 4.2.1. 4.2.2.		P 2.1.2. 18, 19 3.2.1. 13 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.1. 4.2.2.			P 2.1.2. 18, 19 3.2.1. 13 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.1. 4.2.2.	P 2.1.2. 18, 19 3.2.1. 13 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.1. 4.2.2.		P 2.1.2. 18, 19 3.2.1. 13 3.2.4. 3.3.2. 16 3.3.3. 4.2.1. 4.2.2.	
klimat											
zasoby naturalne											
zabytki	P 2.1.2. 18, 19 3.3.3.			P 2.1.2. 18, 19 3.3.3.			P 2.1.2. 18, 19 3.3.3.			P 2.1.2. 18, 19 3.3.3.	
dobra materialne	P 2.1.2. 18, 19 3.3.3.			P 2.1.2. 18, 19 3.3.3.			P 2.1.2. 18, 19 3.3.3.			P 2.1.2. 18, 19 3.3.3.	

(pusta kratka) przewidywany brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie)

P przewidywane pozytywne oddziaływanie

N przewidywane negatywne oddziaływanie

Działania – przewidywane pozytywne oddziaływanie:

2.1.2 budowanie wizerunku Elbląga jako miasta o silnej tożsamości lokalnej, aktywnego i otwartego

3.1.1. zwiększenie znaczenia komunikacji publicznej

3.1.2. rozbudowa systemu tras rowerowych

- 3.1.3. rozbudowa komunikacji zewnętrznej miasta
- 3.1.4. przebudowa i udrożnienie węzłów komunikacyjnych w mieście
- 3.1.6. zwiększenie roli transportu wodnego
- 3.2.1. rozwój terenów zielonych
- 3.2.2. ochrona powietrza
- 3.2.3. poprawa jakości wód
- 3.2.4. edukacja ekologiczna
- 3.2.5. ochrona przed hałasem
- 3.3.1. rozwój (budowa i przebudowa) infrastruktury liniowej
- 3.3.2. tworzenie przyjaznej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej
- 3.3.3. rozbudowa systemu obiektów mieszkalnych z rewitalizacją (rozumianą jako proces przemian infrastrukturalnych i społecznych)
- 4.1.1. rozwój infrastruktury usprawniającej współpracę ponadregionalną
- 4.2.1. stworzenie i promocja produktu turystycznego Elbląga i regionu elbląskiego
- 4.2.2. ochrona unikalnych walorów środowiska przyrodniczego

Priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne – przewidywane pozytywne oddziaływanie:

- 18 Rewitalizacja obszaru Starego Miasta
 - 19 Rewitalizacja Wyspy Spichrzów
 - 7 Budowa trakcji tramwajowej w ciągu ulic Gen. Grota-Roweckiego, Armii Krajowej i 12 Lutego w Elblągu wraz z zakupem nowych wagonów oraz modernizacją bazy zajezdniowej
 - 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – obwodnicy wschodniej miasta Elbląg w wariantcie ul. Rawska – ul. Łęczyska – tunel – nowy odcinek – płn ul. Kościuszki – płn. ul. Królewiecka
 - 22 Skomunikowanie dzielnicy przemysłowo-mieszkaniowej Zatorze z drogą wojewódzką nr 500 oraz 503
 - 1 Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu
 - 4 Budowa mostów na rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym
 - 5 Budowa nowego nadbrzeża przy ul. Radomskiej wraz z przedłużeniem terminala składowo-przeładunkowego
 - 6 Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg
 - 13 Miejska sieć przestrzeni parkowo–rekreacyjnych: od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymonką do Parku Leśnego Bażantarnia oraz park Modrzewie
 - 3 Budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu
 - 14 Modernizacja sieci ciepłowniczej EPEC (w Elblągu), w tym sieci przesyłowych, likwidacja grupowych węzłów ciepłowniczych, budowa układów odpylania
 - 15 Przebudowa zabezpieczenia przeciwpowodziowego lewego brzegu rzeki Elbląg w Elblągu
 - 16 Rewitalizacja otwartego kąpieliska miejskiego / budowa centrum sportu i rekreacji
 - 11 Cyfrowe centrum informacji Zalewu Wiślanego i rzeki Elbląg
-

10.7. Wnioski dotyczące przewidywanych oddziaływań

Wnioski dotyczące przewidywanych oddziaływań projektu dokumentu są następujące

- 1) **na Obszary Natura 2000** – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych na Obszary Natura 2000; nie nastąpi pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone Obszary Natura 2000; nie zaistnieje negatywny wpływ na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone Obszary Natura 2000; nie nastąpi pogorszenie integralności Obszarów Natura 2000 i ich powiązań z innymi obszarami chronionymi
- 2) **na Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej** – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) i pozytywne oddziaływanie planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych – szczegóły w roz. 10.3.
- 3) **na Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzna Elbląska - Zachód** – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) i pozytywne oddziaływanie planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych – szczegóły w roz. 10.4.
- 4) **na korytarze ekologiczne** – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) i pozytywne oddziaływanie planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych – szczegóły w roz. 10.5.
- 5) **na pozostałe tereny** – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) i pozytywne oddziaływanie planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych – szczegóły w roz. 10.6.

W wyniku przeprowadzonej analizy i oceny stwierdzono również, że w wyniku realizacji planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych – przewiduje się poprawę stanu środowiska i stanu sanitarnego – w zakresie:

- a) zmniejszenia emisji hałasu drogowego
- b) poprawy jakości powietrza
- c) poprawy jakości wód powierzchniowych
- d) poprawy jakości krajobrazu.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na odległość do granicy państwa oraz planowane działania w zakresie ochrony środowiska – nie przewiduje się negatywnego oddziaływania projektu dokumentu „Strategia rozwoju Elbląga 2020+” na środowisko w kontekście transgranicznym.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą

Przy analizie i ocenie przewidywanych oddziaływań planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych w jednym przypadku autor prognozy ocenił wariant przedsięwzięcia, który jest najbardziej korzystny dla środowiska. Dotyczy to priorytetowego przedsięwzięcia strategicznego „Nr 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – obwodnicy wschodniej miasta Elbląga” wariantcie przyjętym w obowiązującym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – miasta Elbląg” tzn. ul. Rawska – ul. Łęczycka – tunel – nowy odcinek – płn. ul. Kościuszki – płn. ul. Królewiecka. W ostatnich 20 latach pojawiały się warianty obwodnicy wschodniej o przewidywanym znacząco negatywnym oddziaływaniu na środowisko, przyrodę i krajobraz m.in. w sąsiedztwie Gęsi Góry, w sąsiedztwie Góry Chrobrego i Bażantarni Elbląskiej. Aby w przyszłości warianty o przewidywanym znacząco negatywnym oddziaływaniu – nie były rozważane w przyszłości – proponuje się korektę nazwy przedsięwzięcia z dodanym jednym słowem (podkreślenie) na: „Nr 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – wewnętrznej obwodnicy wschodniej miasta Elbląg”. W związku z powyższym proponuje się w celu operacyjnym „3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej” przy opisie działania „przebudowa i udrożnienie głównych węzłów komunikacyjnych w mieście” – korektę na końcu zdania na „budowa wewnętrznej obwodnicy wschodniej miasta”.

W celu operacyjnym „3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego”, „działanie rozwój terenów zielonych”, priorytetowe przedsięwzięcie strategiczne „Nr 13 Miejska sieć przestrzeni parkowo-rekreacyjnych: od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymoncką do Parku Leśnego Bażantarnia oraz park Modrzewie” proponuje się:

– dopisanie na końcu zdania (w nazwie przedsięwzięcia) „... i park im. M. Kajki”

- przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby pojawiło się stwierdzenie o zapewnieniu możliwej łączności pomiędzy parkami a lasami szczególnie wzdłuż Kumieli, Srebrnego Potoku, Babicy oraz wzdłuż innych cieków
- przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby pojawiło się stwierdzenie o podejmowaniu wysiłków w celu powiązania izolowanych parków – ciągami parkowo-spacerowo-rowerowymi
- przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby zapewnić tworzenie nowych parków na terenach inwestycyjnych oraz na Wyspie Spichrzów i na innych terenach objętych rewitalizacją.

W celu operacyjnym 3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego” w opisie działania „poprawa jakości wód” proponuje się dopisanie: udrożnienie Kanału Miejskiego wokół Wyspy Spichrzów.

13. Rozwiązania alternatywne

Nie proponuje się rozwiązań alternatywnych a jedynie proponuje się korektę i uzupełnienie zapisów o których mowa jest w roz. 12.

14. Rekomendacje i wnioski końcowe

Na podstawie analizy i oceny projektu dokumentu można sformułować następujące rekomendacje, które proponuje się do wzięcia pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji „Strategii rozwoju Elbląga 2020+”:

- 1) w celu operacyjnym „3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej” przy opisie działania „przebudowa i udrożnienie głównych węzłów komunikacyjnych w mieście” oraz w nazwie priorytetowego przedsięwzięcia strategicznego „Nr 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – obwodnica wschodnia miasta Elbląg” – korekta (wyraz dodany podkreślono):
 - przy opisie działania na końcu zdania w brzmieniu: „budowa wewnętrznej obwodnicy wschodniej miasta”
 - przy nazwie przedsięwzięcia w brzmieniu: „Nr 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – wewnętrznej obwodnicy wschodniej miasta Elbląg”
- 2) w celu operacyjnym „3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego”, „działanie rozwój terenów zielonych”, priorytetowe przedsięwzięcie strategiczne „Nr 13 Miejska

sieć przestrzeni parkowo-rekreacyjnych: od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymoncką do Parku Leśnego Bazantarnia oraz park Modrzewie”:

- dopisanie na końcu zdania (w nazwie przedsięwzięcia) „... i park im. M. Kajki”
 - przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby pojawiło się stwierdzenie o zapewnieniu możliwej łączności pomiędzy parkami a lasami szczególnie wzdłuż Kumieli, Srebrnego Potoku, Babicy oraz wzdłuż innych cieków
 - przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby pojawiło się stwierdzenie o podejmowaniu wysiłków w celu powiązania izolowanych parków – ciągami parkowo-spacerowo-rowerowymi
 - przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby zapewnić tworzenie nowych parków na terenach inwestycyjnych oraz na Wyspie Spichrzów i na innych terenach objętych rewitalizacją
- 3) w celu operacyjnym 3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego” w opisie działania „poprawa jakości wód” dopisanie: udrożnienie Kanału Miejskiego wokół Wyspy Spichrzów.

Wnioski końcowe są następujące:

- a) projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju
- b) w wyniku realizacji postanowień projektu dokumenty – przewiduje się poprawę stanu środowiska i stanu sanitarnego, szczególnie w zakresie:
 - zmniejszenia emisji hałasu drogowego
 - poprawy jakości powietrza
 - poprawy jakości wód powierzchniowych
 - poprawy jakości krajobrazu.

15. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Projekt dokumentu „Strategia rozwoju Elbląga 2020+” składa się z głównej części tekstowej oraz z jednego załącznika.

Cel główny strategii to: Rozwój społeczno-gospodarczy Elbląga i jego obszaru funkcjonalnego, bazujący na wysokiej jakości kapitale ludzkim i innowacyjności firm.

Realizacja celu głównego strategii będzie możliwa dzięki działaniom podjętym w ramach czterech celów strategicznych:

Cel strategiczny 1. Wzrost konkurencyjności wyspecjalizowanej gospodarki

Cel strategiczny 2. Wysokiej jakości kapitał społeczny

Cel strategiczny 3. Nowoczesna infrastruktura, oparta o innowacje

Cel strategiczny 4. Integracja elbląskiego obszaru funkcjonalnego

Każdemu z celów strategicznych przyporządkowano po 3 cele operacyjne. Do każdego celu operacyjnego przewidziano kierunki działań z krótkim opisem.

Załącznik do strategii przedstawia w postaci tabelarycznej 24 priorytetowe przedsięwzięcia strategiczne, które powiązane są z działaniami w ramach celów operacyjnych.

Niniejszą prognozę oparto na analizie i ocenie planowanych działań (wraz z priorytetowymi przedsięwzięciami strategicznymi) w ramach danego celu operacyjnego przyporządkowanemu określone celowi strategicznemu – w kontekście ich przewidywanego oddziaływania stan środowiska, stan sanitarny, przyrodę, krajobraz i zabytki w podziale odnoszącym się do przewidywanego oddziaływania na Obszary Natura 2000, na Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej, na Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzny Elbląskiej – Zachód, na korytarze ekologiczne, na pozostałe tereny (poza wyżej wymienionymi). Ocenę przewidywanego oddziaływania dokonano w postaci tabelarycznej, gdzie z jednej strony znalazły się przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne, negatywne, a z drugiej strony przewidywane oddziaływania na poszczególne elementy środowiska (wraz z uwzględnieniem zależności pomiędzy nimi): na różnorodność biologiczną, na ludzi, na zwierzęta, na rośliny, na wodę, na powietrze, na powierzchnię ziemi, na krajobraz, na klimat, na zasoby naturalne, na zabytki, na dobra materialne. Ocenę przewidywanego oddziaływania określono w skali trójstopniowej: przewidywany brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie), przewidywane pozytywne oddziaływanie i przewidywane negatywne oddziaływanie.

Wnioski dotyczące przewidywanych oddziaływań projektu dokumentu są następujące

- na Obszary Natura 2000 – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych na Obszary Natura 2000; nie nastąpi pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone Obszary Natura 2000; nie zaistnieje negatywny wpływ na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone Obszary Natura

2000; nie nastąpi pogorszenie integralności Obszarów Natura 2000 i ich powiązań z innymi obszarami chronionymi

- na Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) i pozytywne oddziaływanie planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych
- na Obszar Chronionego Krajobrazu Wysoczyzna Elbląska - Zachód – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) i pozytywne oddziaływanie planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych
- na korytarze ekologiczne – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) i pozytywne oddziaływanie planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych
- na pozostałe tereny – przewiduje się brak oddziaływania (obojętne oddziaływanie) i pozytywne oddziaływanie planowanych działań i priorytetowych przedsięwzięć strategicznych.

Na podstawie analizy i oceny projektu dokumentu można sformułować następujące rekomendacje, które proponuje się do wzięcia pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji „Strategii rozwoju Elbląga 2020+”:

- w celu operacyjnym „3.1. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej” przy opisie działania „przebudowa i udrożnienie głównych węzłów komunikacyjnych w mieście” oraz w nazwie priorytetowego przedsięwzięcia strategicznego „Nr 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – obwodnica wschodnia miasta Elbląg” – korekta:
 - przy opisie działania na końcu zdania w brzmieniu: „budowa wewnętrznej obwodnicy wschodniej miasta”
 - przy nazwie przedsięwzięcia w brzmieniu: „Nr 2 Budowa drogi powiatowej klasy G – wewnętrznej obwodnicy wschodniej miasta Elbląg”
- w celu operacyjnym „3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego”, „działanie rozwój terenów zielonych”, priorytetowe przedsięwzięcie strategiczne „Nr 13 Miejska sieć przestrzeni parkowo-rekreacyjnych: od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymoncką do Parku Leśnego Bażantarnia oraz park Modrzewie”:
 - dopisanie na końcu zdania (w nazwie przedsięwzięcia) „... i park im. M. Kajki”

- przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby pojawiło się stwierdzenie o zapewnieniu możliwej łączności pomiędzy parkami a lasami szczególnie wzdłuż Kumieli, Srebrnego Potoku, Babicy oraz wzdłuż innych cieków
- przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby pojawiło się stwierdzenie o podejmowaniu wysiłków w celu powiązania izolowanych parków – ciągami parkowo-spacerowo-rowerowymi
- przeredagowanie zdania (w nazwie przedsięwzięcia i przy opisie działania), aby zapewnić tworzenie nowych parków na terenach inwestycyjnych oraz na Wyspie Spichrzów i na innych terenach objętych rewitalizacją
- w celu operacyjnym 3.2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego” w opisie działania „poprawa jakości wód” dopisanie: udrożnienie Kanału Miejskiego wokół Wyspy Spichrzów.

Wnioski końcowe są następujące:

- ⇒ projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju
- ⇒ w wyniku realizacji postanowień projektu dokumenty – przewiduje się poprawę stanu środowiska i stanu sanitarnego, szczególnie w zakresie:
 - zmniejszenia emisji hałasu drogowego
 - poprawy jakości powietrza
 - poprawy jakości wód powierzchniowych
 - poprawy jakości krajobrazu.

mgr Jacek Hoffmann

- biegły nr 0011 z listy Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w zakresie ochrony przyrody (2000 r.)
- biegły nr 0475 z listy Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w zakresie sporządzania prognoz skutków wpływu ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko (1998 r.)